

Sava[®]

Savatech Letno poročilo **2009**

Sawa

Kazalo

● ● ● ● ●	Uvod	
	1. Ključni dosežki leta v številkah	6
	2. Osebna izkaznica	8
	3. Dejavnost in sestava družbe, organizacijska shema	9
	4. Pomembnejši dogodki in dosežki leta 2009	10
	5. Pismo posloводства	12
	6. Upravljanje s tveganji	14
● ● ● ● ●	Poročilo o poslovanju	
	1. Razvojna strategija	18
	2. Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2009	19
	3. Analiza uspešnosti poslovanja	20
	4. Pogled v leto 2010	24
	5. Trženje in kupci	25
	6. Izdelki in storitve družbe Savatech	30
	7. Nabava in dobavitelji	32
	8. Razvoj in raziskave	35
	9. Sistemi kakovosti in razvoj poslovnih procesov	37
	10. EU projekti	39
	11. Razvoj informacijske podpore	40
	12. Naložbene aktivnosti	41
● ● ● ● ●	Trajnostni razvoj	
	1. Razvoj zaposlenih	44
	2. Skrb za varnost in zdravje zaposlenih pri delu	47
	3. Razvoj družbene skupnosti	49
● ● ● ● ●	Računovodsko poročilo	
	1. Računovodski izkazi	54
	2. Pojasnila k računovodskim izkazom	59
	2.1. Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov	59
	2.2. Pomembnejše računovodske usmeritve	59
	2.3. Obvladovanje finančnih tveganj	64
	2.4. Pojasnila posameznih postavk računovodskih izkazov	65
	2.5. Druga razkritja	71
	2.6. Izjava posloводства	73
	2.7. Revizorjevo poročilo	74
● ● ● ● ●	Osebe za stike	75

Uvod

Devet desetletij tradicije v gumarstvu, pet desetletij sistematične **inovativnosti**. Smo skupnost strokovnih, ustvarjalnih in zvestih sodelavcev. Vsak dan se zavemo, da konkurenčna sposobnost danes, že jutri ne bo dovolj. Zaupamo v svojo prihodnost.

Poslovna prodornost in strokovnost sta naši vrline.

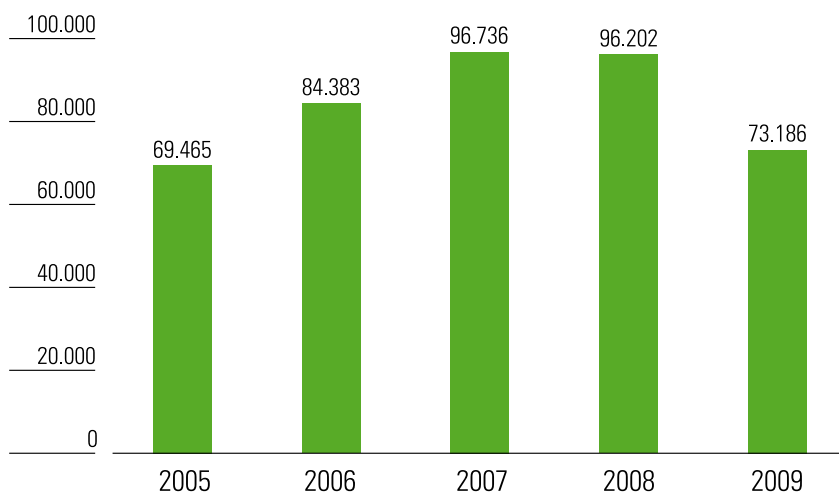

1 Ključni dosežki leta v številkah

	2005	2006	2007	2008	2009	Indeks 09/08
Čisti prihodki od prodaje v 000 EUR	69.465	84.383	96.736	96.202	73.186	76
Delež izvoza v odstotkih	74	74	74	73	75	103
Čisti poslovni izid v 000 EUR	1.004	1.863	2.215	306	1.384	452
Povprečno število zaposlenih	718	779	827	863	748	86
Čisti prihodki od prodaje na zaposlenega v 000 EUR	97	108	117	111	98	88
Dodana vrednost na zaposlenega v 000 EUR	24	27	30	28	27	97

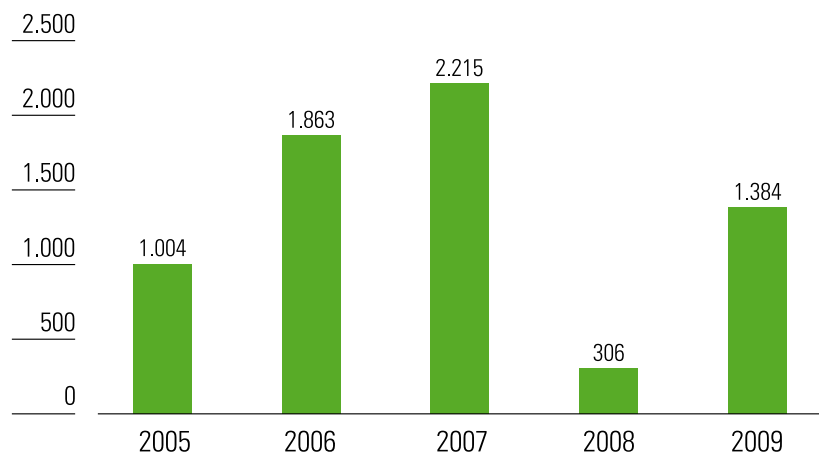
Čisti prihodki od prodaje

(v 000 EUR)

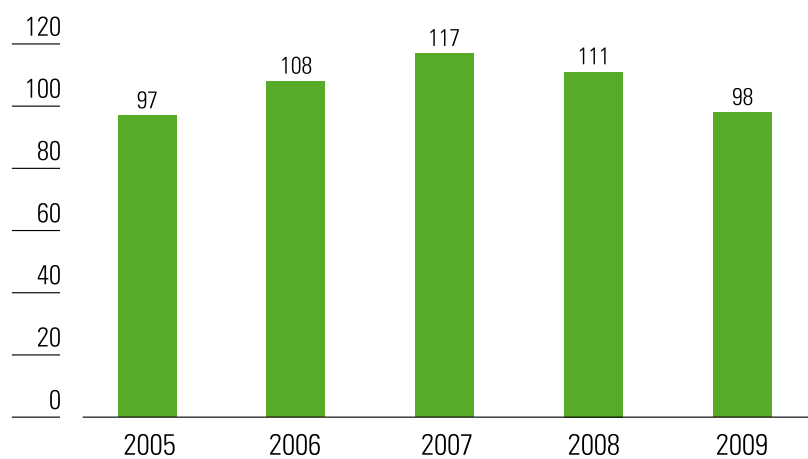
Čisti poslovni izid

(v 000 EUR)

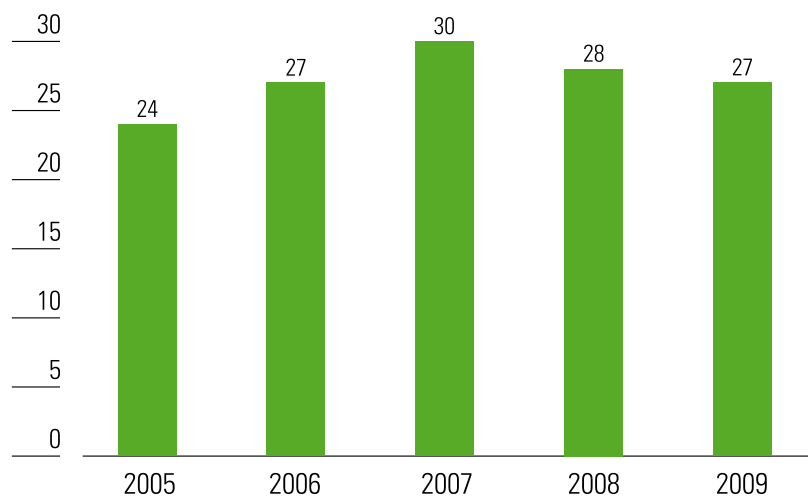
Čisti prihodki od prodaje na zaposlenega

(v 000 EUR)

Dodana vrednost na zaposlenega

(v 000 EUR)

2. Osebna izkaznica

Firma:	SAVATECH, družba za proizvodnjo in trženje gumenotehničnih proizvodov in pnevmatike, d.o.o.
Skrajšana firma:	SAVATECH, d.o.o.
Sedež:	Škofjeloška cesta 6, Kranj, Slovenija.
Pravno organizacijska oblika:	družba z omejeno odgovornostjo.
Registracija:	družba je bila vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Kranju pod vlož. št. 1/06910/00 po sklepu Srg. 2001/03372 z dne 5. 12. 2001.
Matična številka:	1661205.
Davčna številka:	13267949.
Narava poslovanja in pomembnejše dejavnosti:	družba je registrirana za opravljanje vrste dejavnosti s področja proizvodnje in prodaje gumenotehničnih izdelkov.
Šifra dejavnosti:	22.190 – proizvodnja drugih izdelkov iz gume.
Osnovni kapital:	osnovni kapital družbe znaša 27.266.960 EUR.
Lastniška struktura:	družba Savatech je v 100-odstotni lasti družbe Sava, d.d.
Podatki o obvladujočem podjetju:	Sava, družba za upravljanje in financiranje, d.d., Škofjeloška cesta 6, 4000 Kranj. Konsolidirano letno poročilo je na voljo v pravni pisarni na sedežu družbe Sava, d.d.
Zastopniki družbe:	direktorica: Vesna Čadež direktor: Igor Hafnar V družbi je bila članica poslovnega organa tudi delavska direktorica Marija Rjavec.
Organi družbe:	organa družbe sta skupščina, ki jo sestavljata edini družbenik Sava, d.d. in poslovodstvo.

3

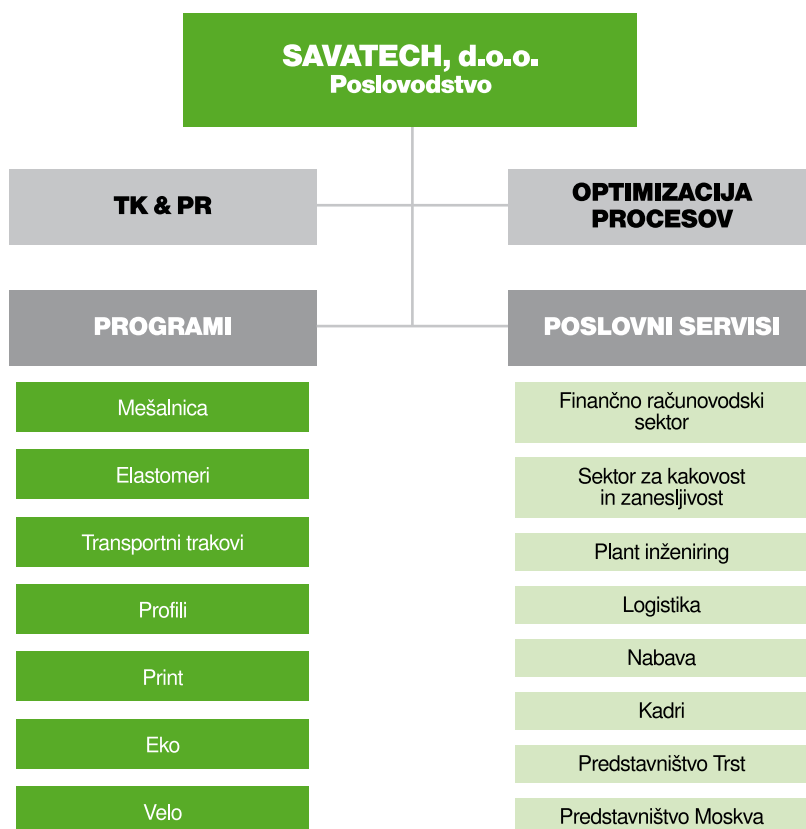
Dejavnost in sestava družbe

Družba Savatech, d.o.o., je bila v letu 2009 organizirana v sedem profitnih centrov oziroma programov:

- Mešalnica (proizvodnja kavčukovih zmesi)
- Elastomeri (razvoj in prodaja kavčukovih zmesi)
- Transportni trakovi (transportni trakovi za uporabo v različnih industrijskih dejavnostih)
- Profili (polni in penasti profili za gradbeništvo)
- Print (ofsetna guma za tiskarsko industrijo)
- Eko (izdelki za varovanje okolja in reševanje)
- Velo (pneumatike za skuterje, motorje, kolesa, industrijska vozila in gokarte)

Dejavnost programov podpirajo strokovne službe, ki opravljajo storitve tudi za druge družbe v Poslovni skupini Sava in v manjšem obsegu tudi na prostem trgu. V okviru družbe Savatech sta v letu 2009 delovali tudi dve predstavništvu, v Trstu in Moskvi. Predstavništvo v Trstu smo konec leta 2009 zaprli.

Organizacijska shema

4.

Pomembnejši dogodki in dosežki leta 2009

Okoljevarstveno dovoljenje za družbo Savatech

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, je družbi Savatech 9. 2. 2009 izdalo Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave za proizvodnjo ofset gum v programu Print. Gre za napravo za površinsko obdelavo snovi, predmetov ali izdelkov z uporabo organskih topil in za druge naprave, ki so povezane s to napravo, in sicer za programe Mešalnica, Profili, Transportni trakovi, Velo in Eko.

V postopku je bilo ugotovljeno, da v družbi zagotavljamo ukrepe za preprečevanje onesnaževanja okolja, preprečevanje nastajanja odpadkov in njihovo odstranjevanje, skladno s predpisi.

Nov sistem za adsorbcijo toluena je v programu Print nadomestil sežigalno napravo

V programu Print izdelujemo ofsetno gumo za tiskarsko industrijo. Hlape topil, ki so nastali pri postopku izdelave, smo v preteklosti sežigali v rekuperativni sežigalni napravi. S spremenjeno tehnologijo priprave gumenih raztopin (uporaba samo enega topila) je bil ustvarjen pogoj za zamenjavo s sistemom za regeneracijo topila – toluena. Testno obratovanje sistema za adsorbcijo toluena smo začeli 23. marca 2009. Naprava omogoča vračanje toluena, ki skupaj z zrakom izhaja iz premazovalnih linij, nazaj v proizvodni proces. Na ta način hkrati izpolnjuje tudi vse okoljevarstvene zahteve. Z izpeljavo tega projekta so bile zmanjšane količine porabe posameznih energentov in topila. Nižji so tudi stroški obratovanja.

Jabolko kakovosti

Nacionalna agencija Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS) vsako leto v vsaki od kategorij podeli tri nagrade, imenovane Jabolko kakovosti. Za leto 2009 je družba Savatech prejela nagrado za mednarodni projekt prenosa inovacij Rubber Knowledge.

S savskimi pnevmatikami smo sodelovali na svetovnem prvenstvu v motokrosu na Češkem

Na svetovnem prvenstvu v motokrosu, od 7. do 9. junija 2009, v Holicah na Češkem smo predstavili tekmovalne pnevmatike Sava enduro, Endurorider Pro Comp MC33, ki jih proizvajamo v programu Velo. To je bil del uspešne promocije novih pnevmatik enduro F.I.M.

Nagrada za najboljši izdelek leta

S programom izdelkov za zaščito okolja in reševanje Eko smo v sodelovanju s Sava Trade Poljska na sejmu EDURA (16. do 18. junija 2009 v mestu Kielce na Poljskem) prejeli 1. nagrado za najboljši izdelek leta. Konkurenca je bila močna, kar daje nagradi za izdelek Flat bag, ki smo jo prejeli iz rok župana, še večji pomen. Blazina je nadgradnja konvencionalnih dvigovalnih blazin, s svojo konstrukcijo omogoča enakomeren dvig blazine po skoraj celotni površini. Sejem EDURA je največji sejem in hkrati dogodek leta na področju reševanja in novih tehnologij na Poljskem.

Pridobili smo status pooblaščenega gospodarskega subjekta

Družba Savatech je na svečani podelitvi, ki je bila 9. septembra 2009 v Kranju, prejela potrdilo AEO – pooblaščen gospodarski subjekt. Program AEO Evropske skupnosti je del svetovne pobude za zagotovitev varnosti celotne dobavne verige. Status pooblaščen gospodarski subjekt AEO je namenjen vsem podjetjem, še zlasti tistim, ki izvajajo carinske postopke (hišno carinjenje), pa tudi špedicijam, agentom in transportnim podjetjem. S pridobitvijo navedenega statusa je podjetju omogočen hitrejši dostop do blaga in hitrejše izvajanje carinskih postopkov, hkrati pa postane del varne preskrbovalne verige v mednarodnem poslovanju.

Požar v Mešalnici

V Mešalnici elastomernih zmesi je 18. septembra 2009 izbruhnil požar v tehtalno dozirni komori na liniji L2. Požar je takoj začelo gasiti sedem prisotnih delavcev, zelo hitro so priskočili na pomoč savski poklicni gasilci, zatem pa še kranjska gasilsko reševalna služba in prostovoljni gasilci iz več okoliških krajev.

Požar v Savatechovi mešalnici je močno poškodoval linijo za mešanje črnih zmesi in delno tudi linijo za mešanje barvnih zmesi. Za nadaljevanje nemotene preskrbe s črnimi zmesmi smo proizvodnjo prenesli na staro mešalno linijo M48, kar je bila zelo zahtevna naloga. Proizvodnja na obeh linijah je bila vzpostavljena do konca leta 2009. Dokončna sanacija Mešalnice bo zaključena v drugem polletju leta 2010.

Sejmi, na katerih smo razstavljali v letu 2009

Z izdelki za zaščito okolja in reševanje na sejmu v Dubaju

V času od 9. do 13. januarja smo v Dubaju na **sejmu Offshore Arabia 2009** predstavili svoje izdelke v okviru programa Eko. Pokrovitelj sejma je bil šejk Mohammed Bin Rashid Al Maktoum, ministerski predsednik Združenih arabskih emiratov. Na sejmu so razstavljala podjetja s področja naftne industrije, zaščite okolja, obnovljivih virov energij, svetovalna in raziskovalna podjetja ter različne pomorske organizacije. Program Eko se je predstavil s plavajočimi zaščitnimi zavesami, visokotlačnimi pakerji in z izdelki HAZ-Mat, ki so namenjeni preprečevanju izlitij in odstranjevanju nevarnih snovi.

V sklopu sejma je potekala tudi konferenca o energetskih izzivih, klimatskih spremembah, ekologiji, HAZ-Mat ter obmorski in pomorski zaščiti. Predstavniki programa Eko so na sejmu pridobili koristne informacije o konkurenci in navezali stike s potencialnimi kupci naših izdelkov.

S programom Transportni trakovi na sejmu Tehnika v Beogradu

V Beogradu je v času od 11. do 15. maja 2009 potekal 53. mednarodni specializirani sejem s področja tehnike in tehničnih dosežkov **Tehnika 2009**, ki je ena najstarejših prireditelj beograjskega sejmišča. Sejem, kjer na 22.000 m² površine razstavlja okrog 1.000 razstavljalcev, vsako leto obišče več kot 60.000 obiskovalcev. Pod okriljem razstavnega prostora podjetja Vulkan Protektor, ki je distributer transpor-

tnih trakov Sava, so potekali razgovori ne le o prodaji naših transportnih trakov, temveč tudi o možnosti prodaje gumenih profilov na srbskem tržišču.

Z izdelki za zaščito okolja in reševanje na sejmu Inter airport v Münchnu

V letu 2009 smo se prvič predstavili na mednarodnem sejmu **Inter airport Europe** v Münchnu, v času od 6. do 9. oktobra. Sejma se je udeležilo kar 543 razstavljalcev letališke opreme, različnih tehnologij in storitev. Program Eko je predstavil dvigovalne blazine in novost v našem programu – paleta letalskih blazin, namenjenih vzdrževanju letal in reševanju. Na sejmu smo si lahko ogledali tudi novosti in dosežke konkurenčnih podjetij ter navezali zanimive poslovne stike.

S transportnimi trakovi na sejmu v Franciji

V francoskem mestu Mulhouse je v času od 21. do 23. oktobra 2009 potekal specializirani sejem transporta, mineralov in drugih materialov – **SIM**. Na njem smo se predstavili z novostmi iz programa Transportni trakovi. Tam so razstavljali tudi naši pomembni konkurenti s tega področja, kot so: Contitech, Dunlop, Sempertrans, Cobra itd. Obisk sejma je bil zelo dober, navezali smo veliko novih stikov, še zlasti iz Francije in francosko govorečih držav Afrike.

Z motorskimi in skuter pnevmatikami na sejmu EICMA v Milanu

Ponovno smo se udeležili mednarodnega sejma **EICMA Motorcycle Exhibition** v Milanu, od 11. do 15. novembra 2009. EICMA sicer velja za enega največjih motorskih sejmov na svetu in je poleg Intermota v Kölnu največji tovrstni sejem v Evropi. Savatechov razstavni prostor je bil ves čas sejma zelo dobro obiskan. Predstavljene so bile novosti na področju motorskih in skuter pnevmatik, ki so bile razvite v letu 2009, pa tudi že nekatere novosti za leto 2010. Poleg izdelkov smo na sejmu predstavili dosežke iz tekmovalnega področja, kar je bila nosilna tema razstavnega prostora. Minula tekmovalna sezona je bila namreč zelo zanimiva. Udeležbo na sejmu EICMA ocenjujemo kot zelo uspešno. Novosti smo predstavili širši javnosti in tudi pričakovanim novim kupcem. Hkrati smo imeli možnost, da na enem mestu srečamo veliko dosedanjih kupcev in se z njimi pogovorimo o prihodnjem sodelovanju.

5

Pismo
poslovodstva

Gumarstvo je panoga, ki je močno povezana z avtomobilsko industrijo in gradbeništvo. Negativna gospodarska gibanja, ki so se v teh panogah začela že v zadnjem kvartalu leta 2008, so se z vso silovitostjo nadaljevala v letu 2009 in so v veliki meri vplivala na poslovanje v družbi Savatech. Poleg zunanjih vplivov je na poslovanje družbe v letu 2009 močno vplival tudi požar v mesecu septembru, v obratu za proizvodnjo zmesi. Sanacija škode se nadaljuje tudi v letu 2010.

Padec prodaje

Družba Savatech je v letu 2009 s prodajo proizvodov, storitev, blaga in materiala ustvarila 73,2 milijona EUR čistih prihodkov od prodaje, kar pomeni 24 odstotkov manj kot v predhodnem letu. Gospodarska aktivnost in posledično prodaja naših izdelkov je utrpela največji padec na nekaterih tradicionalnih trgih, kjer smo v preteklih obdobjih dosegali največje rasti – Rusija, Poljska, Italija... Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer smo na področju prodaje v letu 2009 vložili veliko dodatnih naporov v izvajanje potrebnih aktivnosti in ukrepov, ki so nam omogočili manjši negativen učinek. Kot že večkrat v preteklosti, se je kot pozitivno ponovno izkazalo dejstvo, da je prodajni splet Savatecha izredno raznolik in zaradi tega bolj prilagodljiv hitrim spremembam v poslovnem okolju.

Padec cen gumarskih surovin

Stroški surovin so se v letu 2009 v primerjavi s predhodnim letom pomembno znižali. Razlog za to je v zdrsru cen večine gumarskih surovin, ki je sledil rekordno visokim nivojem cen v letu 2008. Leto 2009 smo tako začeli z nizkim nivojem cen surovin, ki pa ga zaradi visokih zalog in nizke prodaje nismo mogli v celoti izkoristiti. Sredi leta se je trend padanja cen surovin zaustavil.

Pozitiven čisti poslovni izid

Čisti poslovni izid družbe je znašal 1,4 milijona EUR, kar je 3,5-krat več kot v predhodnem letu. Na tak poslovni izid družbe je poleg nižjih cen surovin pomembno vplivalo tudi znižanje operativnih stroškov poslovanja. Družba je v letu 2009 bistveno zmanjšala zaloge in poslovne terjatve ter je zaradi učinkovitega upravljanja z obratnimi sredstvi ustvarila presežek denarnega toka iz poslovanja.

Investicije in pospešen razvoj novih izdelkov

V letu 2009 smo v družbi Savatech investirali 2,6 mio EUR. Velik del sredstev predstavlja investicija v popožarno obnovo mešalnice. Nadaljevali smo z vlaganji v sklopu projekta regeneracija toluena ter postavitev dodatne linije za brušenje ofsetne gume. Z izvedbo te investicije se je močno zmanjšala poraba topil in plina, povečale so se tudi zmogljivosti v procesu brušenja ofsetne gume. V programu EKO so se v letu 2009 začele aktivnosti v sklopu projekta širitve proizvodnih zmogljivosti na lokacijo Ptuj. Razvoj novih izdelkov je v letu 2009 dobil povsem nov zagon. Razvojni oddelki v posameznih programih so skupaj z novoustanovljeno projektno skupino za razvoj novih izdelkov usmerili veliko aktivnosti v razvoj, promocijo in lansiranje novih izdelkov na trg.

Izobraževanje in skrb za varnost in zdravje zaposlenih

V letu 2009 je bil velik poudarek na poglobljanju in širitvi znanj s področja gumarstva. Vzpostavili smo stike s tujimi strokovnjaki na področju gumarske tehnologije. V letu 2010 bomo ta sodelovanja poglobili in jih nadgradili z znanjem novih strokovnjakov s področja gumarske tehnologije. V družbi nadaljujemo s projektom Družini prijazno podjetje in s tem poudarjamo našo zavezo k celovitemu obravnavanju naših sodelavcev.

6

Upravljanje
s tveganji

Upravljanje s tveganji je v družbi Savatech organizacijsko vodeno prek kompetenčnega centra Upravljanje s tveganji na nivoju Poslovne skupine Sava. V sklopu tega kompetenčnega centra se med drugim sistemsko rešujejo tudi vsa zavarovanja pri zavarovalnicah (premoženje, odgovornost, terjatve).

Sistem upravljanja s tveganji v Poslovni skupini Sava razvijamo v sodelovanju z vsemi kompetenčnimi centri in vodstvenimi strukturami v podjetjih. Vsa tveganja evidentiramo in spremljamo centralno, njihovo obvladovanje pa se izvaja področno, glede na značaj tveganja. Današnje strateške grožnje in nevarnosti lahko postanejo ob pravilnem izkoriščanju potencialov v pravem trenutku ob razvoju inovativnosti naše strateške priložnosti.

Večina tveganj je, kot priložnosti ali grožnje, pomembna za celotno poslovno skupino. Glede na vpliv na poslovanje, verjetnost in pogostost nastanka so razvrščena v: strateška, finančna, operativna in naključna tveganja.

Strateška tveganja

Med strateška tveganja sodijo predvsem tveganja, povezana s sposobnostjo dolgoročnega ustvarjanja poslovnih prihodkov in ohranjanja vrednosti sredstev.

Tovrstna tveganja so povezana s konkurenčnostjo naše družbe doma in v tujini. Obvladujemo jih z diverzifikacijo prodaje, razvojem novih izdelkov in rešitev ter optimizacijo proizvodnih procesov. Nabavna tveganja obvladujemo z različnimi termini dogovorov o cenah posameznih materialov, s sklepanjem dolgoročnih partnerstev z najpomembnejšimi dobavitelji in s centralizacijo nabave znotraj Poslovne skupine Sava. Velik poudarek dajemo tudi investicijskim tveganjem, ki jih omejujemo tako,

da natančno nadziramo učinke investicij in stalno izboljšujemo postopek priprave in izvedbo investicijskih projektov.

Finančna tveganja

Kreditno tveganje je neposredno povezano s komercialnim tveganjem in predstavlja nevarnost, da bodo terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev poplačane s časovnim zamikom, ali pa sploh ne. V ta namen posebno pozornost namenimo spremljanju plačilne sposobnosti kupcev. Pri zmanjševanju izpostavljenosti temu tveganju si pomagamo z bonitetnim sistemom ocen kupcev, s sprotnim izvajanjem kompenzacij in z nadzorom slabih plačnikov. Večina terjatev je zavarovana pri kreditni zavarovalnici.

Povečano je tveganje v zvezi s plačilno sposobnostjo. Kljub slabim likvidnostnim razmeram v gospodarstvu doma in v tujini smo uspeli zagotavljati sredstva za najpomembnejše investicijske projekte. Za ohranjanje likvidnosti imamo odobrene limite na poslovnih računih ter revolving kreditne linije.

Likvidnostno tveganje je neposredno povezano tudi z obrestnim tveganjem. Obresti so se v letu 2009 povečale.

V letu 2009 smo občutili povečano izpostavljenost do valutnih tveganj, predvsem zaradi vpliva ekonomske krize na valute izven evrskega območja.

Operativna in ostala tveganja

Usklajenost z zakonodajo preverjamo na nivoju kompetenčnih centrov in družb. Izboljšujemo obveščanje o spremembah v zakonodaji. V tujini si za ustrezno ravnanje pri širjenju dejavnosti v tujini ali pri izterjavi pomagamo z zunanjimi sodelavci.

V letu 2009 smo skrbeli za dobro počutje zaposlenih z dodatnimi aktivnostmi v okviru projekta Družini prijazno podjetje. Razvijali smo varnost in zdravje na delovnem mestu. S stalnim izobraževanjem za večjo kakovost kadrov in z nenehnim izboljševanjem delovnih razmer smo uspeli povečati delovno učinkovitost, zadovoljstvo zaposlenih in spodbujati inovativnost.

Vse večja ekološka osveščenost vpliva tudi na poslovanje v gumarski industriji. Nadaljevali smo s

tehnološkimi izboljšavami za zmanjševanje možnosti nesreč s kemikalijami. Z učinkovitimi preventivnimi ukrepi skrbimo, da so neželeni vplivi na okolje pod zakonsko določenimi mejami.

Zaradi sodelovanja v poslovni skupini izpostavljammo priložnost izkoriščanja sinergij, ki jih razvijamo s povezovanjem in izmenjavo znanja ter izkušenj v kompetenčnih centrih znanj in v povezovanju družb po vrsti dejavnosti.

Poročilo o poslovanju

Naša **inovativnost** ni naključna. Sledimo pričakovanjem kupcev s ciljem, da postanemo pospeševalci njihovega razvoja. Ustvarjamo nove izdelke, izboljšujemo in širimo uporabnost obstoječih. Naši izdelki in storitve so rešitve jutrišnjega dne. Napredne in gospodarne.

Naša prednost je v inovativnosti in prilagodljivosti.

1.

Razvojna strategija

Poslanstvo Savatech, d.o.o.

Ustvarjamo celovite rešitve za različna področja uporabe gumenotehničnih in sorodnih izdelkov ter pnevmatik.

Vizija Savatech, d.o.o.

Postali bomo razvojni partner ključnih strank. Naši izdelki bodo kakovostno primerljivi z najboljšimi konkurenti. Postali bomo najbolj fleksibilen in prilagodljiv nišni proizvajalec.

Postali bomo skupnost strokovnih, ustvarjalnih, motiviranih sodelavcev, ki bo gradila svojo prihodnost s povečevanjem svoje konkurenčne sposobnosti.

Savatech bo z okolju prijazno tehnologijo in s svojo vpletenostjo v mednarodne gospodarske tokove in povezave postalo eno najbolj finančno trdnih podjetij Poslovne skupine Sava.

Ključne strateške usmeritve Savatech, d.o.o.

- strategija rasti obsega poslovanja
- razvoj lokacije Labore v Kranju kot glavnega (a ne edinega) proizvodno-logističnega centra, kjer se osredotočamo na proizvodnjo izdelkov z višjo dodano vrednostjo
- ustrezen razvoj lastne zunanjetrgovinske mreže
- prenos proizvodnje enostavnih izdelkov z nizko dodano vrednostjo na druge lokacije (off-take, partnerstva,...)
- aktivno iskanje in uvajanje novih programov
- aktivno iskanje možnosti prevzemov
- povečanje storitvene komponente

Vrednote Poslovne skupine Sava, ki jim sledimo tudi v družbi Savatech, d.o.o.:**ODLIČNOST**

»Odličnost dosegamo v vsem, kar delamo. Je gibal neprestanih izboljšav in nenehnega razvoja.«

USTVARJALNOST

»Razvijamo spodbudno delovno okolje, ki sprošča ustvarjalnost in omogoča razvoj sposobnosti zaposlenih.«

ZNANJE

»Zaposlene motiviramo za uspeh, za pridobivanje in uporabo znanja, v ospredje pa postavljamo timsko delo.«

POŠTENOST

»Delujemo pošteno in etično, spoštujemo dogovore.«

ODGOVORNOST

»Z odgovornim odnosom do uresničevanja ciljev, do sodelavcev in do naravnega ter družbenega okolja udejanjamo načela trajnostnega razvoja.«

2. Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2009

Gospodarske razmere

Svetovna gospodarska rast naj bi po prvih ocenah v letu 2009 znašala $-0,8$ odstotka, kar je odraz velike svetovne recesije. Napovedi za leto 2010 so nekoliko boljše, in sicer $+3,9$ odstotka.

V letu 2009 so se cene na trgu surovin počasi zniževale, vendar so se proti koncu leta začele zopet dvigovati. Recesija je zajela celoten svet, kar je privedlo do številnih dodatnih tveganj, kot so valutna in likvidnostna tveganja, ki so močno vplivala na gospodarske razmere v svetu, kot tudi na težave na globalnih finančnih trgih.

V evro območju je po prvih ocenah gospodarska rast v letu 2009 znašala $-3,9$ odstotka in je bila tako za $4,5$ odstotne točke nižja kot v letu 2008. V naši najpomembnejši zunanjetrgovinski partnerki Nemčiji se je gospodarska rast znižala za 6 odstotnih točk. Po napovedih se bo gospodarska rast v Nemčiji v letu 2010 povečala za $1,5$ odstotka. Tudi v drugih članicah evro območja se bo po napovedih v prihodnjem letu gospodarska rast povzpela na 1 odstotek.

Gospodarska rast v Sloveniji v letu 2009 je po prvih ocenah znašala $-7,3$ odstotka. K njej sta največ prispevali nizka raven izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti in zaostrene razmere pri pridobivanju kreditov. Te razmere so povzročile padec poslovnih investicij za četrtino. Kriza iz mednarodnega okolja je še poglobila pričakovano umirjanje gradbenih investicij. Skoraj polovico padca BDP v letu 2009 je prispevalo znižanje zalog. Inflacija je v letu 2009 na letni ravni znašala $1,8$ odstotka. V letih 2010-2011 naj bi se gospodarska rast postopoma okrepila na $0,9$ % in $2,5$ %.

Razmere v gumarski panogi

Za trg gumenotehničnih izdelkov in pnevmatik je bilo v letu 2009 značilno nadaljnje zaostrovanje konkurence in s tem povezani cenovni pritiski. Veliko proizvajalcev je zniževalo cene proizvodov, katere so prodajali iz zalog.

V zahodnoevropskih državah je trg padel, še slabša situacija je bila v Vzhodni Evropi, Rusiji in drugih državah v razvoju. Daljni vzhod pa je tudi v letu 2009 beležil pozitivno gospodarsko rast. Kljub temu razviti trgi še vedno predstavljajo največji delež v svetovni porabi gumenotehničnih izdelkov. Zaradi recesije so se naročila umirila, kar kaže na negotovost na trgu. Napovedi za leto 2010 so nekoliko boljše.

V prvi četrtini leta 2009 so se praktično prepolovile cene osnovnega gumarskega materiala – kavčuka, po tem so se ponovno zviševale vse do rekordnih vrednosti ob koncu leta 2009. Proizvajalci zaradi močne konkurence niso mogli v celoti prenesti višjih stroškov surovin in energije v prodajne cene, kar je vplivalo na zmanjšanje marž in dobičkonosnosti.

Proizvajalci so se zato osredotočali na optimizacijo nabavnih in notranjih procesov – povečanje storilnosti in zmanjševanje drugih stroškov, med drugimi tudi zniževanje stroškov zalog. Odpuščali so delavce in zapirali nerentabilne proizvodne obrate. Spreminjajo se obstoječe in odpirajo nove potrebe po gumenih izdelkih, nastajajo novi trgi in niše. S strani kupcev so se povečale potrebe po poprodajnih storitvah. Ekološki standardi so čedalje zahtevnejši.

3. Analiza uspešnosti poslovanja

Gospodarske razmere so bile za družbo Savatech v letu 2009 opazno slabše od pričakovanih. Odražale so se v zmanjšanem povpraševanju na vseh pomembnih trgih. Povečani so bili pritiski na zniževanje prodajnih cen. Zaradi splošnega upada likvidnosti se je družba soočala s povečanim obsegom zamud pri plačilih kupcev za prodane proizvode in storitve. Največje posledice recesije smo zaznali zlasti v tistem delu, kjer je poslovanje vezano na gradbeništvo in avtomobilsko industrijo. Soočali smo se z upadanjem in odpovedjo že potrjenih naročil. Negotovost na trgu in visoke neprodane zaloge pri konkurentih so povečali pritiske na cene. Znižanje svetovnih cen surovin v

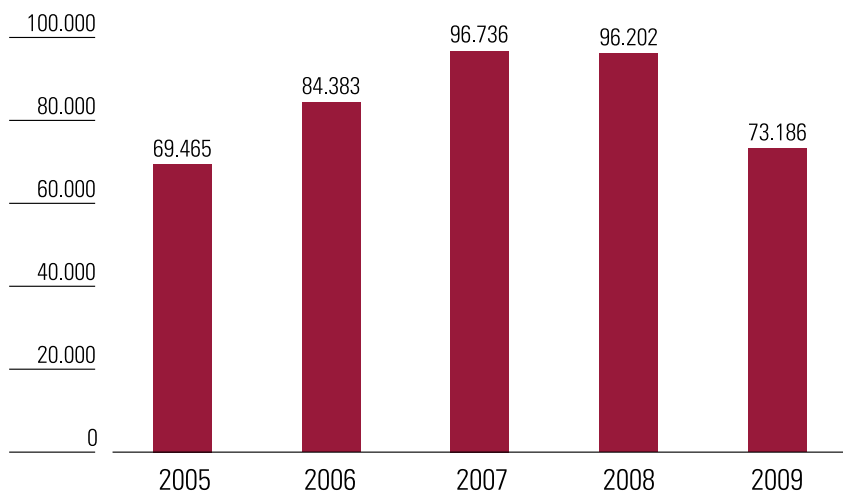
prvi polovici leta 2009 pa na poslovanje ni vplivalo v polni meri, kajti družba je imela zaloge surovin še iz preteklega leta, ki pa so bile vrednotene po višjih cenah.

Prodaja

Družba Savatech je v letu 2009 s prodajo proizvodov, storitev, blaga in materiala ustvarila 73,2 milijona EUR čistih prihodkov od prodaje, kar predstavlja 24 odstotkov manj kot v predhodnem letu. Na tujih trgih smo ustvarili 75 odstotkov čistih prihodkov od prodaje. Natančnejši pregled prodajnih rezultatov je razviden v poglavju Trženje in kupci.

Čisti prihodki od prodaje

(v 000 EUR)

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki so v letu 2009 znašali 76,3 milijona EUR in so bili za 20 odstotkov nižji kot leto prej. Največji delež, to je 67 odstotkov, predstavljajo stroški blaga, materiala in storitev. V primerjavi z letom 2008 so stroški blaga in materiala nižji za 35 odstotkov, stroški storitev pa za 5 odstotkov.

Stroški dela so bili za 11 odstotkov nižji od doseženih v letu 2008. Njihov delež v poslovnih odhodkih znaša 22 odstotkov. Navedeno znižanje stroškov dela je posledica manjšega števila zaposlenih v primerjavi s predhodnim letom.

Amortizacija je zaradi nekoliko nižjih realiziranih investicij v primerjavi z letom 2008 nižja za 3 odstotke. Bistveno višji pa so v primerjavi z letom poprej prevrednotovalni poslovni odhodki. Razlogi so v odpisih osnovnih sredstev in zalog zaradi požara v mešalnici ter v odpisih dvomljivih terjatev.

Drugi poslovni odhodki zanašajo 0,3 milijona EUR in so za 24 odstotkov nižji kot leto poprej.

Prihodki in odhodki financiranja

Finančni odhodki so presegali finančne prihodke za 248 tisoč EUR. Takšen ugoden rezultat v

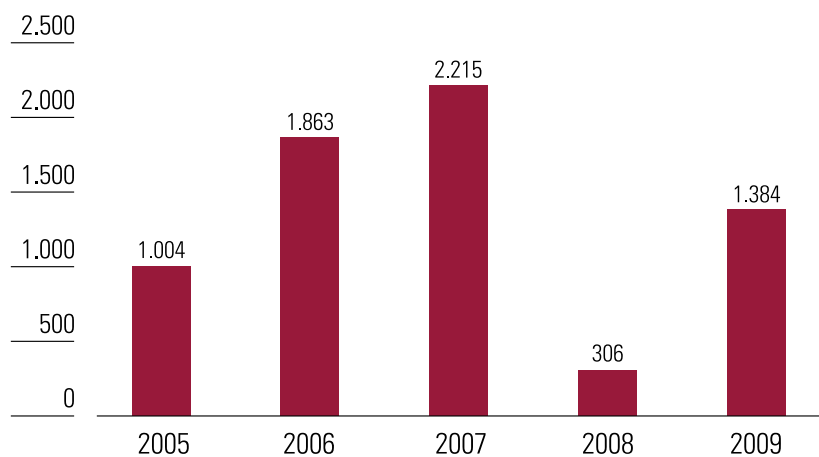
primerjavi z letom 2008 je predvsem posledica manjših negativnih tečajnih razlik.

Poslovni izidi

Družba je v letu 2009 ustvarila 1,8 mio EUR izgube iz poslovanja. Čisti poslovni izid družbe je znašal 1,4 milijona EUR oziroma 3,5-krat več kot v predhodnem letu. Obstaja velika razlika med izidom iz poslovanja in čistim poslovnim izidom kot posledica požara. Stroški sanacije požara so namreč prikazani v poslovnih odhodkih, medtem ko so prihodki iz naslova priznanih zavarovalnin prikazani med drugimi prihodki.

Čisti poslovni izid

(v 000 EUR)

Sredstva

v 000 EUR

	31. 12. 2009	Struktura v %	31. 12. 2008	Struktura v %	Indeks 2009/2008
Sredstva	54.612	100,0	50.525	100,0	108
dolgoročna sredstva	15.808	28,9	18.298	36,2	86
- opredmetena osnovna sredstva	15.518	28,4	17.779	35,2	87
- ostalo	290	0,5	519	1	56
kratkoročna sredstva	38.804	71,1	32.227	63,8	120
- zaloge	8.969	16,5	12.687	25,1	71
- kratkoročne finančne naložbe	10.879	19,9	4	0	-
- kratkoročne poslovne terjatve	16.340	29,9	18.857	37,3	87
- ostalo	2.616	4,8	679	1,4	385

Sredstva družbe so na dan 31. 12. 2009 znašala 54,6 milijona EUR in so se v letu dni povečala za 8 odstotkov.

Dolgoročna sredstva so v strukturi sredstev predstavljala 28,9 odstotka. Opredmetena osnovna sred-

stva so se zmanjšala za 13 odstotkov. Glavni razlog za zmanjšanje opredmetenih osnovnih sredstev je odpis osnovnih sredstev zaradi požarnega dogodka in nižjih investicij.

Kratkoročna sredstva so se povečala za 20 odstotkov in so konec leta znašala 38,8 milijona EUR. V strukturi kratkoročnih sredstev so se v primerjavi s

koncem leta 2008 zaradi zmanjšane obsega poslovanja znižale zaloge in poslovne terjatve. Družba pa je povečala kratkoročne finančne naložbe.

Obveznosti do virov sredstev

v 000 EUR

	31. 12. 2009	Struktura v %	31. 12. 2008	Struktura v %	Indeks 2009/2008
Obveznosti do virov sredstev	54.612	100,0	50.525	100,0	108
Kapital	30.980	56,7	29.596	58,6	105
Rezervacije in PČR	2.569	4,7	2.941	5,8	87
Dolgoročne obveznosti	0	0,0	80	0,2	0
- finančne obveznosti	0	0,0	80	0,2	0
- poslovne obveznosti	0	0,0	0	0	-
Kratkoročne obveznosti	21.063	38,6	17.908	35,4	118
- finančne obveznosti	11.780	21,6	8.456	16,7	139
- poslovne obveznosti	9.283	17,0	9.452	18,7	98

Kapital se je zaradi doseženega čistega poslovnega izida v letu 2009 povečal za 1,4 milijona EUR oziroma 5 odstotkov. Njegov delež v strukturi obveznosti do virov sredstev je znašal 56,7 odstotka.

Obveznosti so se v primerjavi s predhodnim letom povečale za 17 odstotkov. V primerjavi z letom 2008 se je spremenila struktura obveznosti. Finančne obveznosti so se povečale za 38 odstotkov in so predstavljale v strukturi obveznosti do virov sredstev 21,6 odstotka vseh virov.

Poslovne obveznosti so se zmanjšale za 2 odstotka. Njihov delež v strukturi obveznosti do virov sredstev je konec leta 2009 znašal 17 odstotkov.

Denarni tok

Družba je v letu 2009 ustvarila pozitivni denarni izid v višini 1,9 milijona EUR. Presežek denarnega toka iz poslovanja je zaradi učinkovitega upravljanja z obratnimi sredstvi v letu 2009 znašal 12,1 milijona EUR in je bil porabljen za nove investicije in finančne naložbe.

Kazalniki uspešnosti poslovanja

	31. 12. 2009	31. 12. 2008
Čisti poslovni izid v kosmatem donosu – v % čisti poslovni izid / kosmati donos	1,9	0,3
EBITDA marža – v % (dobiček iz poslovanja + odpisi vrednosti) / kosmati donos	4,6	5,2
Dodana vrednost na zaposlenega – v 000 EUR dodana vrednost / povprečno število zaposlenih	27,3	28,1
Stopnja lastniškosti financiranja – v % kapital / obveznosti do virov sredstev	56,7	58,6
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti	1,8	1,8
Odstotni koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala čisti dobiček / povprečni kapital (brez čistega poslovnega izida obračunskega obdobja)	4,7	1,1

Čisti poslovni izid v kosmatem donosu v letu 2009 znaša 1,9 odstotka in je za 1,6 odstotne točke višji kot v preteklem letu.

EBITDA marža je v letu 2009 znašala 4,6 odstotka in je za 12 odstotkov nižja kot v letu 2008.

Dodana vrednost na zaposlenega je v letu 2009 znašala 27,3 tisoč EUR, kar je 3 odstotke manj kot v letu 2008. Na nižjo dodano vrednost na zaposlenega je vplival že omenjeni požarni dogodek, saj so stroški sanacije požara prikazani v poslovnih odhodkih, medtem ko so prihodki iz naslova priznanih zavarovalnin prikazani med drugimi prihodki.

Kapital v obveznostih do virov sredstev predstavlja 56,7-odstotni delež. Delež je glede na leto 2008 nižji zaradi povečanih obveznosti do bank.

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (1,8), ki statično prikazuje kratkoročno plačilno sposobnost, izkazuje vrednosti, ki kažejo, da družba s kratkoročno plačilno sposobnostjo ni imela težav. Družba je obveznosti do svojih poslovnih partnerjev poravnavala v pogodbeno dogovorjenih rokih.

Odstotni koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala na zadnji dan leta 2009 je znašal 4,7, medtem ko je konec leta 2008 znašal 1,1, kar pomeni izboljšanje dobičkonosnosti.

4. Pogled v leto 2010

V leto 2010 vstopamo z optimizmom, ki ima osnovo v izkušnjah iz leta 2009 in postopnem, umirjenem izboljševanju tržne situacije. Z inovativnostjo in visoko kakovostjo ter s ponudbo celovitih rešitev v številnih izdelčnih skupinah bomo zadržali in dosegli vodilne položaje v svetovnih tržnih nišah. V letu 2010 planiramo doseganje 13-odstotne rasti obsega prodaje.

Trženje in nadaljnji razvoj inovativnih izdelkov bosta naši najpomembnejši nalogi v prihodnjih letih. V te aktivnosti bomo vključili razvojne time, celotno pro-

dajno osebje v našem podjetju, prodajalce v okviru zunanjetrgovinskih podjetij in najpomembnejše strateške distributerje. Leto 2010 bo izredno sejemsko intenzivno, saj bomo kot razstavljalci sodelovali na desetih sejmi v Evropi in ZDA.

Veliko pozornost bomo namenili stroškom in storilnosti ter tehnološkemu posodabljanju naših procesov.

Vlagali bomo v znanje in razvoj naših zaposlenih in s tem ustvarjali klimo družbe, v katero vsak dan z veseljem prideš na delo.

5. Trženje in kupci

Za leto 2009 velja, da je bilo leto krize in zelo nestabilnega gospodarskega okolja, kar je v veliki meri vplivalo na prodajo podjetja Savatech, d.o.o. Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer smo na področju prodaje v letu 2009 vložili veliko dodatnih naporov v izvajanje potrebnih aktivnosti in ukrepov, ki so nam omogočili, da je bil negativen učinek čim manjši. Dodatni oviri sta bili tudi plačilna sposobnost in likvidnost naših kupcev, ki smo ju sprti spremljali in se s pomočjo konserva-

tivnega pristopa uspešno izognili večjim problemom. Za področje prodaje Savatech, d.o.o., je bil vpliv negativnih gospodarskih dogajanj na posameznih trgih različen. Enaka ugotovitev velja za posamezne produktne skupine v prodajno-proizvodnem portfelju. Kot že večkrat v preteklosti, se je kot pozitivno ponovno pokazalo dejstvo, da je prodajni splet Savatech, d.o.o., izredno raznolik in zaradi tega lažje prilagodljiv hitrim spremembam v poslovnem okolju.

v 000 EUR

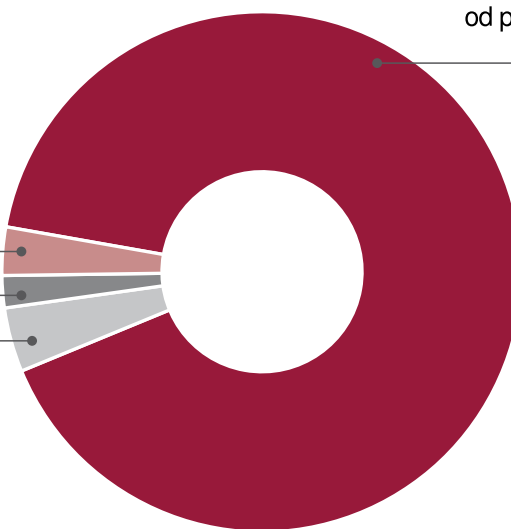
Struktura čistih prihodkov od prodaje	2009	Struktura v %	2008	Struktura v %	Indeks 2009/2008
Čisti prihodki od prodaje proizvodov	66.634	91	84.160	88	79
Čisti prihodki od prodaje materiala	2.953	4	5.156	5	57
Čisti prihodki od prodaje storitev	1.477	2	2.305	2	64
Čisti prihodki od prodaje blaga	2.121	3	4.581	5	46
Čisti prihodki od prodaje – skupaj	73.186	100	96.202	100	76

Struktura čistih prihodkov od prodaje v letu 2009

(v %)

Čisti prihodki od prodaje proizvodov (91%)

Čisti prihodki od prodaje blaga (3%)
 Čisti prihodki od prodaje storitev (2%)
 Čisti prihodki od prodaje materiala (4%)

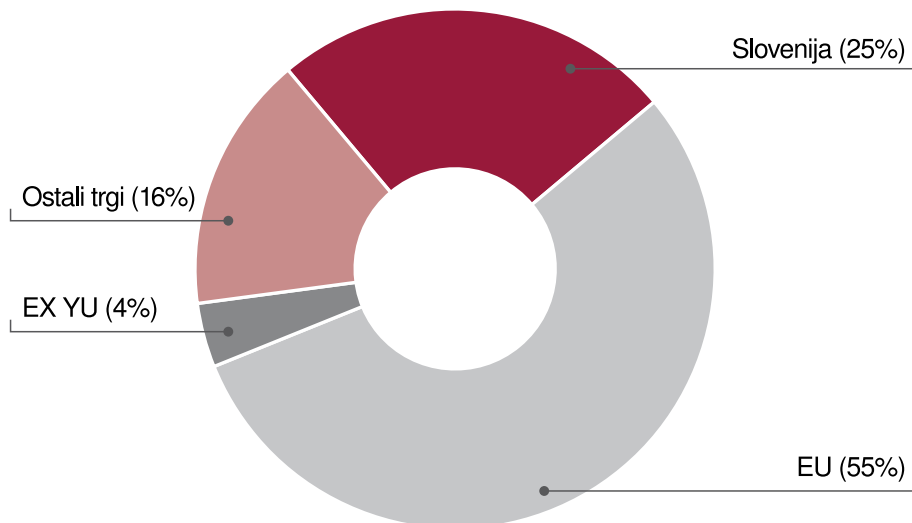

Gospodarska aktivnost in posledično prodaja naših proizvodov sta utrpeli največji padec na nekaterih tradicionalnih trgih, kjer smo v preteklem srednjeročnem obdobju dosegali največje letne rasti (Rusija, Poljska, ZDA, Italija, Španija in Nemčija). Dodaten negativen učinek na prodajne rezultate je prispeval tudi razmeroma visok nivo zalog končnih

izdelkov in vhodnih materialov pri proizvajalcih in pri končnih uporabnikih – kupcih. Proces optimiranja in prilagajanja zalog novonastalim razmeram je bil posebej izrazit v prvi polovici leta 2009, v drugi polovici leta se je stanje na tem področju normaliziralo in pozitivno vplivalo na prodajo.

Struktura prodaje Savatech, d.o.o. po področjih v letu 2009

(v %)

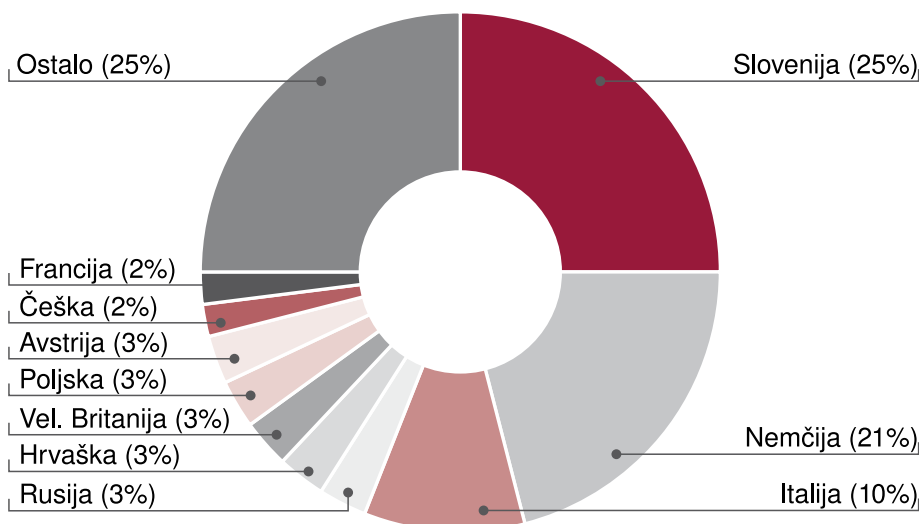

Struktura prodaje družbe po področjih v letu 2009 ni bila bistveno drugačna kot v prehodnem letu. V Sloveniji smo sicer prodali za dve odstotni točki manj kot v letu 2008, torej 25 odstotkov, medtem ko je prodaja na trge Evropske unije ostala na

ravni 55 odstotkov. Na trge bivše Jugoslavije smo prodali 4 odstotke, tako kot tudi v predhodnem letu, na ostale trge pa nekoliko več, t. j. 16 odstotkov, v primerjavi s 14 odstotki v letu 2008.

Struktura prodaje Savatech, d.o.o. po državah v letu 2009

(v %)

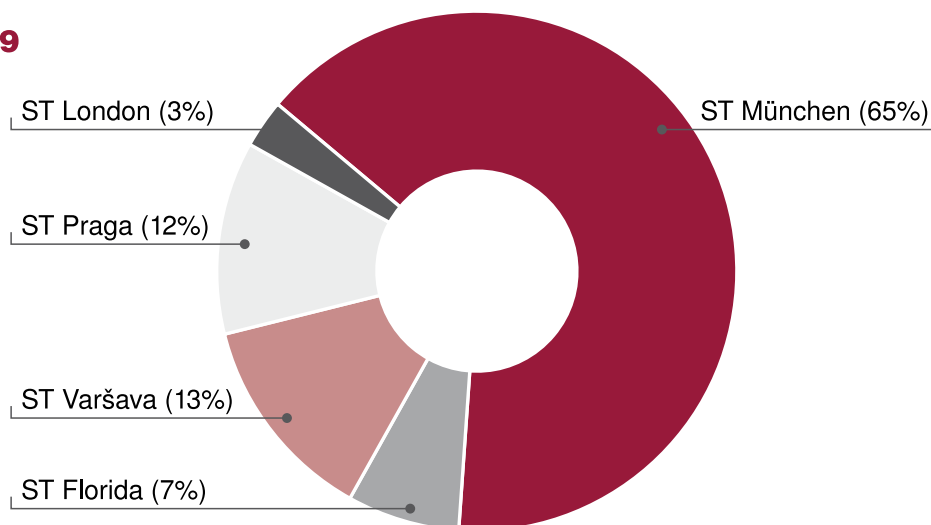
Rezultati prodaje po državah so se nekoliko spremenili. Kot smo že omenili, je bila prodaja na našem največjem trgu, v Sloveniji, relativno manjša kot preteklo leto, t. j. 25 odstotkov, manjša je bila tudi v absolutnem znesku. Medtem ko se je povečal relativni delež prodaje do naše največje tuje partnerke, Nemčije, z 19 odstotkov v letu 2008 na 21 odstotkov v letu 2009, je dejanska prodaja v primerjavi z letom 2008 padla. Tudi v Italiji, ki je z 10 odstotki naša tretja največja partnerka

pri prodaji naših izdelkov, se je v letu 2009 prodaja zmanjšala. Prav tako je prodaja padla tudi v državah, ki sledijo po strukturi in imajo 3-odstotne relativne deleže, to so: Rusija, Hrvaška, Velika Britanija, Poljska in Avstrija, najmanj v Avstriji.

Sledi še pet držav z 2-odstotnim deležem v prodaji: Češka, Francija, Španija, Luksemburg in Nizozemska. Preostalih 76 držav (od skupno 89) pomeni 18 odstotkov skupne prodaje izdelkov družbe v letu 2009.

Struktura prodaje povezanih družb - podjetij ZTM v 2009

(v %)

Prek povezanih družb v tujini smo v letu 2009 ustvarili 18 odstotkov čistih prihodkov od prodaje izdelkov. To so družbe, katerih lastnik je Sava, d.d.: Sava Trade München, Sava Trade Praga, Sava Trade Varšava, Savatech Trade London in Sava Trade, Port Orange v ZDA.

Daleč največji delež prodaje, kar 65 odstotkov, je bil realiziran prek Sava Trade München.

Pregled prodaje po posameznih produktnih skupinah v okviru programov

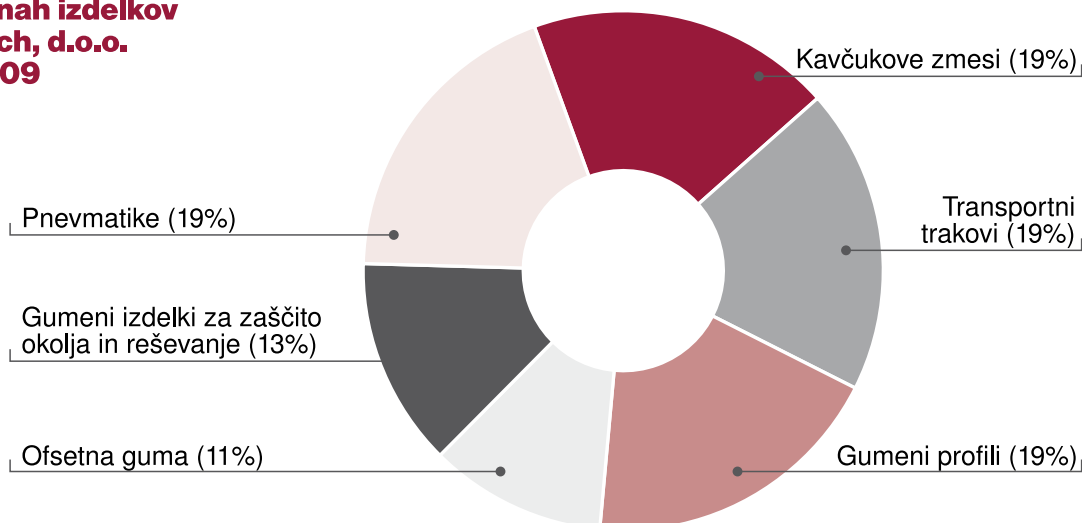
Pri pregledu strukture prodaje glede na posamezne produktne skupine znotraj programov in vpliva splošnih gospodarskih razmer v letu 2009 lahko ugotovimo, da je bil vpliv gospodarskih razmer najmanjši pri posebnih izdelkih za specialne namene uporabe, pri pnevmatikah za nadomestno vgradnjo, pri programu izdelkov za vzdrževanje in

popravilo cevvodov in izdelkih, ki so povezani s kmetijstvom in živilsko-predelovalno dejavnostjo. Na teh področjih, ki niso v tako močni korelaciji z investicijsko potrošnjo, je bil vpliv poslabšanja gospodarskih razmer bistveno manjši. Tudi pri teh kupcih smo v letu 2009 zaznali spremembe v načinu naročanja, saj so naročali predvsem nujno potrebne izdelke, močno skrajševali zelene dobavne roke in zniževali zaloge.

Največji negativni vpliv smo zaznali pri tistih produktnih skupinah, ki so neposredno povezane z investicijami v novo opremo (OEM), s pridobivanjem in predelavo surovin, z gradbeništvom, in pri tistih, ki so vezane na različna proračunska sredstva. Zanje so značilni: izrazita upočasnitev, zmanjšanje aktivnosti in prelaganje že načrtovanih investicij na kasnejša obdobja.

Struktura prodaje po skupinah izdelkov v Savatech, d.o.o. v letu 2009

(v %)

Če pogledamo še deleže posameznih produktnih skupin, lahko ugotovimo, da so imele v letu 2009 štiri skupine izdelkov enak relativen delež v prodaji, vse po 19 odstotkov. To so bile skupine izdelkov: transportni trakovi, gumeni profili, kavčukove zmesi in pnevmatike. Gumeni izdelki za zaščito okolja in reševanje predstavljajo 13-odstotni delež celotne prodaje, ofsetne gume pa 11-odstotni delež.

V letu 2009 je bila v prodajnih oddelkih Savatech, d.o.o., poleg intenzivnih aktivnosti in naporov za pridobivanje naročil pri obstoječih in novih kupcih, v ospredju tudi strategija izboljšanja produktnega portfelja v posameznih programih, in sicer v smeri izdelkov z boljšim pokritjem in z višjo dodano vrednostjo.

Novi kupci, novi trgi

Vse prodajne aktivnosti v letu 2009 so bile usmerjene v ohranitev poslovnih stikov in sodelovanje z obstoječimi kupci, v iskanje novih kupcev na obstoječih tržiščih in odpiranje povsem novih tržišč z obstoječimi in novimi izdelki. Poseben poudarek smo namenili intenzivnim obiskom potencialnih kupcev, vzpostavljanju novih prodajnih kanalov,

izobraževanju kupcev in obveščanju o novostih. Velik poudarek smo namenili tudi oglaševanju, dodatni podpori kupcem in distributerjem ter pripravi novih katalogov za posamezne produktne skupine, ki so najbolj pomembne za naš prihodnji razvoj.

Izvedene aktivnosti in doseženi rezultati na prodajnem področju nam bodo zelo koristili v letu 2010 in v prihodnjih letih, saj smo uspeli pridobiti veliko novih kupcev, s katerimi se je sodelovanje začelo v letu 2009 in se bo še povečevalo v prihodnosti. S tem se bo povečala geografska razpršenost prodaje, obenem se bosta zmanjšala odvisnost od tradicionalnih tržišč in tveganje ob morebitnih prihodnjih pojavih gospodarske krize.

V letu 2009 smo začeli naše izdelke in storitve tržiti pri 395 novih kupcih in z njimi ustvarili 5 mio EUR prometa, kar predstavlja več kot 7-odstotni delež v skupnem prometu Savatech, d.o.o. Povečanje baze kupcev naših izdelkov in storitev nam daje dobre osnove za prihodnost, in to ne samo za povečevanje prodaje, temveč predvsem za izboljšanje kakovosti prodaje v smeri izdelkov z višjo dodano vrednostjo.

Novi izdelki

Skupaj z razvojnimi oddelki v posameznih programih in z novoustanovljeno projektno skupino za razvoj novih izdelkov smo v letu 2009 usmerili veliko aktivnosti v promocijo in lansiranje novih izdelkov na trg. Trženje novih izdelkov predstavlja poseben izziv, saj ti izdelki pomenijo višjo dodano vrednost za nas in za naše kupce. Za te izdelke sta zelo značilni tudi manjša konkurenca in večja cenovna elastičnost.

Skupen obseg prodaje novih izdelkov je v letu 2009 dosegel 7.540.000 EUR, kar predstavlja 11-odstotni delež v skupnem obsegu prodaje izdelkov. Najpomembnejši novi izdelki, ki so bili lansirani na trg v letu 2009, so: šotori in dekontaminacijske enote, blazine za dvigovanje letal, nove izvedbe oljeodpornih trakov za specialne aplikacije,

tekmovalni plašči enduro, samolepilna guma za tisk na ovojnice (e-form) in profili za solarne sisteme. Inovativni izdelki, razviti v letu 2009, nam bodo omogočili krepitev našega tržnega položaja ter stabilno in zanesljivo rast. V prihodnjih letih načrtujemo povečanje deleža novih izdelkov v skupni prodaji na najmanj 20 odstotkov. Ta cilj bomo dosegli z agresivnim trženjem in inovativnimi prodajnimi pristopi. Znotraj posameznih programov in produktnih skupin bomo opuščali izdelke s slabšim pokritjem in iskali možnost dokupa le-teh pri cenejših proizvajalcih iz Vzhodne Evrope in Daljnega vzhoda.

Leto 2009 je bilo na področju prodaje izredno zahtevno in nepredvidljivo, vendar nam je prineslo veliko dodatnih izkušenj in znanj na različnih področjih, ki jih bomo s pridom uporabljali v prihodnosti.

6

Izdelki in storitve družbe Savatech

Proizvajamo in tržimo širok izbor visokokakovostnih gumenotehničnih izdelkov in pnevmatik. Odlikujeta nas inovativen pristop in prilagodljivost, s čimer se lahko približamo željam naših kupcev.

Kavčukove zmesi

V Poslovni skupini Sava se že od leta 1920 ukvarjamo z razvojem in mešanjem kavčukovih zmesi za gumene izdelke, zato imamo v tej dejavnosti veliko znanja in bogate izkušnje. Zmesi mešamo na osnovi naravnega kavčuka in sintetičnih kavčukov: EPDM, SBR, BR, NBR, CR, CSM, CIIR, HNBR itd.

Kupcem nudimo:

- razvoj in izdelavo kavčukovih zmesi zahtevanih lastnosti, po kupčevi recepturi ali vzorčnem izdelku
- visoko kakovost zmesi, izdelanih s sodobno tehnično opremo
- prilagoditev zmesi za določen namen
- tehnološko podpora
- merjenje fizikalnih lastnosti ter izvajanje kemijskih analiz kavčukov, zmesi in drugih materialov v laboratoriju

Gumeni transportni trakovi

Transportne trakove izdelujemo v Poslovni skupini Sava že 60 let in ves ta čas smo vse svoje znanje in izkušnje vlagali v prizadevanja, da bi zagotovili povpraševanju prilagojeno proizvodnjo trakov ter njihovo varno in dolgotrajno uporabo. Proizvodnja v vseh stopnjah poteka pod zelo ostrim in zahtevnim nadzorom. Naši transportni trakovi so izdelani na visoki tehnološki ravni in preverjeni v uporabi, zato jih uspešno prodajamo po vsem svetu.

Osnovni namen oziroma področje uporabe transportnih trakov je transport različnih materialov med bolj ali manj oddaljenimi lokacijami.

Naša ponudba obsega veliko vrst transportnih trakov, ki morajo ustrezati zelo različnim pogojem uporabe. V naši ponudbi so tako: koritavi trakovi; prečno stabilni, prečno togi trakovi; drsni trakovi; ojačani trakovi RIPCHECK (s tekstilnim vložkom ali z jekleno prečno okrepitevijo); elevatorski trakovi, cevni trakovi PIPETYPE.

Glede na zunanje pogoje, ki jim morajo ustrezati, izdelujemo trakove, odporne proti povišani temperaturi, proti olju in maščobam; trakove, visokodporne proti obrabi (npr. za sadro); težko vnetljive in antistatične trakove.

Izdelujemo tudi bele trakove (npr. za živila); trakove, ki ne puščajo barve (npr. za lesno industrijo); negladke trakove: od Feingrip/Supergrip do trakov Chevron za naklonski transport z različnimi višinami profila.

Poleg naštetih vrst imamo v ponudbi tudi kombinacije zgoraj navedenih izvedb. Po naročilu kupcev lahko izdelamo tudi drugačne transportne trakove.

Polni in penasti gumeni profili

Na podlagi lastnega znanja in izkušenj že od leta 1970 konstruiramo in proizvajamo gumena tesnila iz kakovostnih gumenih zmesi za širok spekter uporabe, ki so usklajena z zahtevami mednarodnih standardov ISO 9001 in ISO 14001.

Poleg polnih in penastih izdelujemo tudi kombinirane profile. Vse vrste profilov lahko naredimo po naročilu kupcev. Naši profili se uporabljajo za:

- PVC, aluminijasta in lesena okna vodilnih evropskih proizvajalcev oken
- gradbeno, avtomobilsko, elektroindustrijo, belo tehniko in številne druge industrijske panoge

- druge vrste profilov, narejene v skladu z željami in po naročilu kupcev

Razvili smo več vrst kakovostnih gumenih zmesi, odpornih proti mehanskim, kemičnim in toplotnim vplivom, in primernih za različne namene uporabe.

Ofsetna guma za tiskarsko industrijo

Smo pomemben evropski proizvajalec ofsetne gume za tiskarstvo. V okviru dobro organizirane prodajne mreže prodajamo te izdelke in storitve na vseh celinah.

Kakovost in zanesljivost ofsetne gume dosegamo z uporabo najsodobnejših tehnologij, z inovativnostjo in s prilagajanjem spremenjenim potrebam uporabnikov.

Glavne prednosti naših izdelkov izhajajo iz konstrukcije ofsetne gume, ki je izdelana na osnovi kordne karkase, kar poleg izrednih tiskarskih lastnosti omogoča tudi visoko zanesljivost delovanja.

S svojimi izdelki omogočamo vse pomembne tiskarske aplikacije: za že uveljavljeni listni tisk, za katerega proizvajamo ofsetno gumo za tehnologijo konvencionalnih barv, UV tehnologijo in tudi za delno lakiranje. V zadnjem času posvečamo veliko pozornosti razvoju ofsetne gume za rotacijski tisk, kot najzahtevnejšemu segmentu trga ofsetnih gum. Tretja aplikacija, ki jo omogoča naša ofsetna guma, je tisk na pločevino.

Izdelki za zaščito okolja in reševanje

Proizvajamo visokokakovostne napihljive izdelke iz gume. Tehnološko visokozahtevni in inovativni izdelki kot tudi vsa oprema za njihovo maloserijsko proizvodnjo so plod lastnega znanja. Ena glavnih prednosti programa izdelkov za zaščito okolja in reševanje je izjemno velika zmožnost prilagajanja potrebam kupcev.

Izdelke po njihovem osnovnem namenu uporabe delimo v štiri glavne skupine:

- izdelki za komunalno vodovodno nišo
- izdelki za gasilsko reševalno nišo
- izdelki za geološke raziskave
- izdelki za zaščito okolja

Pri ocenjevanju kakovosti izdelke skrbno presodimo z vidika večstranskih meril: prijaznosti do oko-

lja, enostavnosti uporabe, konstrukcije, varnosti, zanesljivosti in embalaže.

Pnevmatike

Proizvajamo in tržimo širok izbor plaščev: za skuterje, motorna kolesa, mope, vozila gokart, kolesa, mini moto vozila, male industrijske oziroma kmetijske plašče s pripadajočimi zračnicami ter za prikolice, ATV vozila in ultralahka letala.

Izdelujemo tudi pnevmatike za posebne namene, ki jih prilagodimo željam oziroma potrebam naših kupcev. V sodelovanju z njimi in visoko strokovno usposobljeno razvojno skupino nastajajo novi inovativni izdelki in izvirni načini njihove uporabe.

Sodelujemo s priznanimi proizvajalci vozil, kot so: Piaggio, Aprilia, Honda, Peugeot, Tomos in drugi. Naše dolgoletno sodelovanje z omenjenimi proizvajalci je dokaz zaupanja v naše podjetje. Z inovacijami in uspešnim prodorom na trg nam je uspelo naše pnevmatike plasirati že na vseh celinah sveta.

Storitve

Storitve Razvojnega inštituta, ki nudi naročnikom razvoj gumenih zmesi, sodelovanje pri razvojnih projektih ter razvoj in optimizacijo konstrukcije novih izdelkov in tehnoloških postopkov.

Storitve Centralnega laboratorija, ki za potrebe naročnikov opravlja fizikalno, kemijsko in tehnološko laboratorijsko delo na področju polimerov. Sestavljata ga dva laboratorija – fizikalni s prototipno enoto in enoto za preskušanje armatur ter kemijski laboratorij. Centralni laboratorij je akreditiran v skladu s standardom SIST EN ISO/IEC 17025.

Storitve projektiranje in inženiringa v okviru sektorja Plant inženiring, ki poleg konstruiranja in projektiranja specialnih delov tehnološke opreme, zgradb in naprav, nudi izboljšave v procesnih sklopih v skladu s potrebami končnih uporabnikov, obnavljanje obstoječe opreme in montažo ter zagon nove opreme v proizvodnih prostorih, celovit nadzor pri gradnji, definiranje projektnih zahtevkov za nove zgradbe ter naprave, vodenje montaže celotnih tehnoloških linij ali selitve celotnih proizvodnih procesov na druge lokacije ter izdelavo programov za računalniški nadzor delovanja linij in procesnih sklopov.

7. Nabava in dobavitelji

Na temeljih, ki smo jih postavili v preteklih letih, smo tudi v letu 2009 nadgrajevali nabavno funkcijo. V nabavi smo še nadalje specializirali in profesionalizirali nabavne aktivnosti in kompetence za realizacijo čim nižjega stroška celotne oskrbe pri enakem ali nižjem tveganju. Izvedba strategije nabave za steber gumarstvo je podprta s standardnimi procesi in sistemi.

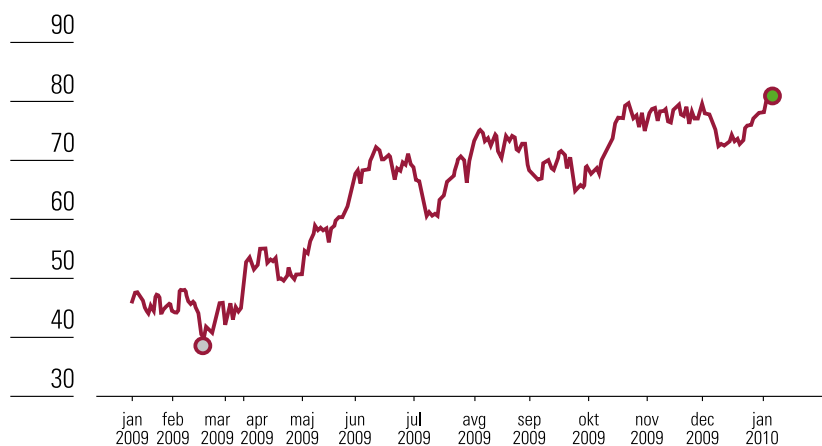
Padec globalnega povpraševanja ob koncu leta 2008 je bistveno vplival tudi na slabšo prodajo naših izdelkov v začetku leta 2009. To dejstvo je močno vplivalo na visok nivo zalog surovin in embalaže v začetku leta. Ena pomembnejših nalog je bila prilagajanje nivoja zalog obsegu poslovanja. Povprečne zaloge surovin smo v prvem kvartalu zmanjšali za četrtno in potem takšen, bolj normalen nivo obdržali do konca leta.

Stroški surovin so se v letu 2009 v primerjavi s predhodnim letom pomembno znižali. Razlog za to je v zdrs cen večine gumarskih surovin, ki je sledil rekordno visokim cenam v letu 2008. Leto 2009 smo tako začeli z nizkim nivojem cen surovin, ki pa ga zaradi visokih zalog in nizke prodaje nismo mogli v celoti izkoristiti. V sredini leta se je trend padanja cen surovin zaustavil. Dvigu cen nafte praviloma z običajnim nekajmesečnim zamikom sledijo spremembe cen v celotni dobaviteljski verigi gumarskih surovin.

Cena sodčka nafte se je v letu 2009 skoraj podvojila, sledila ji je rast cen monomerov, ki so osnovna surovina za izdelavo gumarskih surovin.

Gibanje cen nafte

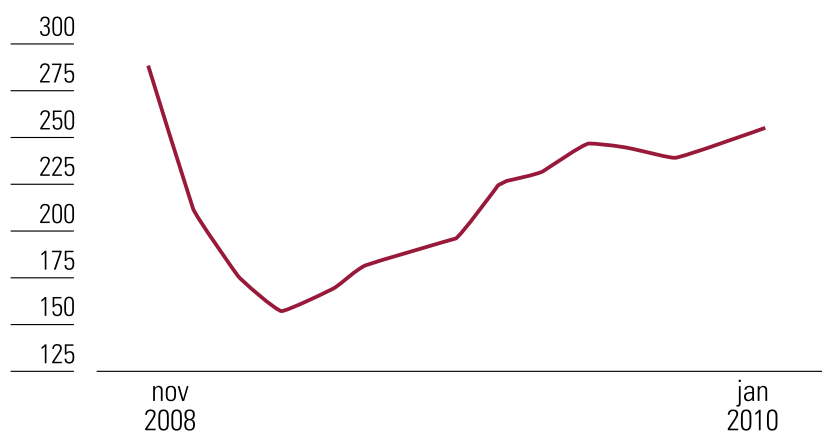
(v EUR)

Vir: <http://www.finanztreff.de/>

IPEX indeks

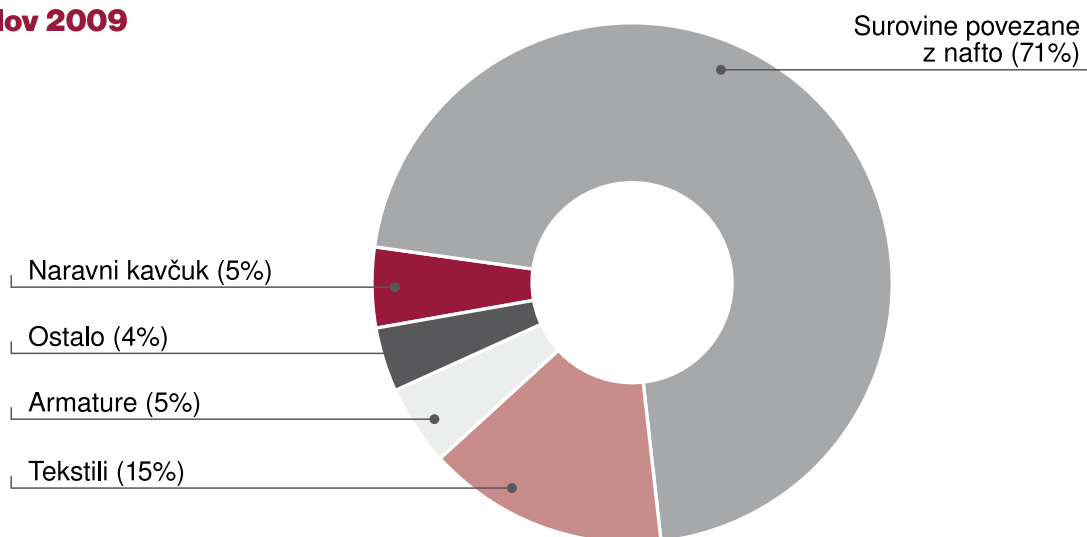
(januar 1993 = 100)

Petrokemični indeks (IPEX) predstavlja košarica surovin: etilen, propilen, benzen, toluen, paraksilen, stiren, metanol, butadien, polivinilklorid (PVC), polietilen (PE), polipropilen (PP) in polistiren (PS).

Struktura nabave izdelavnih materialov 2009

(v %)

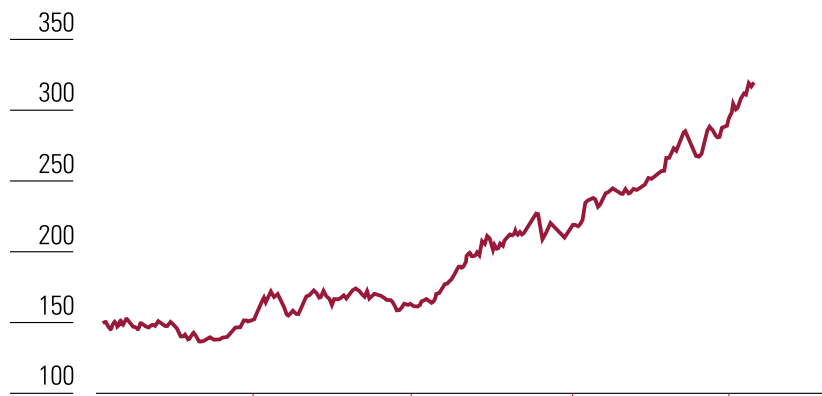

Naravni kavčuk je borzni artikel in je za družbo Savatech pomembna surovina. Predstavlja velik delež v strukturi porabljenih kavčukov – elastomerov. Cene se oblikujejo dnevno na borzi v Tokiju in Sin-

gapurju. Cena za naravni kavčuk je v prvem kvartalu ostala razpolovljena glede na leto 2008, nato ji je sledilo obdobje konstantne rasti, ki konec leta 2009 že dosega zgodovinsko najvišje nivoje cen.

Gibanje cen naravnega kavčuka v letu 2009

(USD centov na kg)

VIR: SICOM http://www.sicom.com.sg/index_sub.asp?content=charts

Sintetični kavčuki so najpomembnejše surovine za Savatech. Cene večine teh kavčukov imajo podoben trend gibanja, kot jih imajo cene naravnih kavčukov, nafte, monomerov, in so se seveda v letu 2009 bistveno podražili.

Rast cen monomerov in kovin je z zamikom vplivala tudi na rast cen kemikalij in materialov za ojačitev.

S kombinacijo znižanja cen in zmanjšanja porabe smo dosegli pomembne premike tudi pri znižanju stroškov storitev in indirektnih materialov.

Velik poudarek je bil v letu 2009 dan tudi plačilni stabilnosti podjetja. Tako smo v nabavi intenzivno prilagajali plačilne pogoje našim prodajnim pogojem.

Časovni zamik rasti cen surovin konec leta 2009 se bo odrazil z običajnim zamikom v začetku leta 2010.

8

Razvoj in raziskave

Smernice raziskav in razvoja

Raziskave in razvoj v družbi Savatech, ki je vodilno podjetje dejavnosti Gumarstvo v Poslovni skupini Sava, so usmerjene v razvoj visoko tehnološko zahtevnih izdelkov in procesov v obstoječih in novih tržnih nišah. Le izdelki, ki vsebujejo veliko znanja in so izdelani iz najnaprednejših materialov, pomenijo konkurenčno prednost, večjo dodano vrednost in dolgoročni razvoj podjetja.

Predstavitev Razvojnega instituta

Podjetje sodeluje v združenjih, ki povezujejo gospodarstvo in institucije znanja. Smo ustanovni član Tehnološke mreže za inteligentne polimerne materiale in pripadajoče tehnologije ter tehnoloških platform Manufuture.si (izdelovalne tehnologije prihodnosti), NaMat (nanomateriali, nanoizdelki in nanotehnologije), STTP (Slovenska tekstilna tehnološka platforma) in SloKem (Slovenska kemijska platforma).

Razvojni institut Savatech (RI) je pri Javni agenciji za raziskave in razvoj Republike Slovenije (ARRS) registriran kot raziskovalna enota v gospodarstvu. RI je z notranjo razvojno-raziskovalno mrežo v podjetju eden od nosilcev znanja na področju polimernih materialov in tehnologij v Sloveniji. Opremljen je z razvojno-raziskovalno opremo za virtualni razvoj izdelkov ter z laboratorijsko opremo za kemijsko in fizikalno karakterizacijo ter obvladovanje procesov predelave polimernih materialov. Centralni laboratorij v sklopu RI je od januarja 2005 akreditiran kot pooblaščen laboratorij v skladu s standardom SIST ISO EN 17025.

Razvoj novih izdelkov, opreme, procesov, storitev in rešitev

V letu 2009 je bila z namenom pospešenega razvoja novih izdelkov kadrovske okrepljena Razvoj-

no-raziskovalna skupina Razvojnega instituta. Sodelavci skupine so do faze prototipa razvili več izdelkov: obroč za vodenje jeklene vrvi na žičničnih napravah, gumeni distančnik za termoizolativna stekla, tehnične tekstile za napihljive izdelke in transportni trak s samočistilnim učinkom.

V okviru programa Mešalnica, ki izdeluje zmesi, smo uvedli 95 novih kakovosti zmesi in 34 surovin za potrebe razvoja novih in optimizacije obstoječih kavčukovih zmesi.

Za program Transportni trakovi smo razvili in izdelali poseben trak velike širine v drsni izvedbi brez spodnje obloge v širini 2.000 mm in z delno oljeodporno delovno oblogo ter trak z oblogama v beli barvi v delno oljeodporni kakovosti za transport živil. Ponudbo rebrastih trakov tipa A smo razširili z izvedbo z vzdolžnim profilom. Usmerili smo se v tehnično svetovanje kupcem in optimiranje izdelkov za določeno aplikacijo.

V programu profilov smo z uporabo sodobnih metod prototipiranja razvijali tesnila za fasadne sisteme, predore, stavbno pohišstvo in novo tesnilo za solarne sisteme, vključno z razvojem nove zmesi.

V programu ofsetne gume – Print smo v sodelovanju s partnerjem razvili gumo za fleksotisk. Veliko pozornost smo posvetili razvoju samolepilnih ofsetnih gum in zamenjavi nekaterih surovin pri izdelavi določenih vrst gum. Uvedli smo regeneracijo topil, s čimer smo izboljšali tudi ekološko sprejemljivost tehnološkega procesa izdelave ofsetnih gum.

V programu gumenih izdelkov za zaščito okolja in varovanje – EKO smo pospešeno razvijali jezove, napihljive šotore, rezervoarje, visokotlačne pakere in letalske blazine.

Razvojne aktivnosti v okviru programa pnevmatik – Velo smo usmerjali v izboljšave in optimizacije diagonalne tehnologije, zlasti z namenom izboljšanja lastnosti plaščev, boljše kakovosti in lažjega dela zaposlenih. Omenjeno smo uspeli doseči z uvedbo lastno razvite strojne opreme v redno proizvodnjo. Razširili smo ponudbo skuter-skih, motorskih in gokart plaščev.

Ocenjena skupna prodaja novih skupin izdelkov družbe Savatech v letu 2009 po kriteriju, da so mlajši od treh let od začetka rednega trženja, predstavlja 11 odstotkov skupne prodaje izdelkov podjetja.

Spodbujanje inovativnosti, proces stalnih izboljšav, projekt 20 ključev

Ustvarjalnost, ki vodi do inovativnosti, se skriva v vsakem od nas in je ena temeljnih lastnosti človeka, ki pa jo je potrebno, podobno kot talente, razvijati, da bi dala konkretne rezultate. Prav to je stalna praksa v družbi Savatech, kjer se že vse od začetka ukvarjamo z načrtnim zbiranjem inovacijskih predlogov, ki temelji na 56-letni praksi načrtnega spodbujanja inovativnosti gumarstva v Kranju. Za dodatno spodbujanje inovacijske dejavnosti v Savatech in tudi v drugih družbah dejavnosti Gumarstvo smo izvedli akcijo z naslovom Vaši predlogi 2009. Poleg akcije Vaši predlogi smo na-

daljevali tudi s celoletno akcijo razvoja izboljšav ter spodbud zaposlenim, ki smo jo poimenovali Proces stalnih izboljšav. Postavljene cilje glede gospodarske koristi smo s tem znatno presegli.

Sistem 20 ključev, ki smo ga vpeljali v celoti v letu 2002, smo sistematično poglobljali tudi v letu 2009. Z namenom spremljanja uspešnosti posameznih organizacijskih enot smo septembra izvedli t.i. samooceno ter v obdobju oktober-november presojo izvajanja sistema v okviru integriranih presoj sistemov ISO 9001, SIST ISO EN 17025, ISO 14001, OHSAS 18001 ter področja 20 ključev. Cilj za leto 2009 je bil dosežen.

Virtualni razvoj izdelkov

Virtualni razvoj izdelkov je v svetu uveljavljena sodobna metoda računalniško podprtega inženiringa (CAE), ki omogoča simuliranje delovanja izdelka in optimiranje konstrukcije in lastnosti izdelkov z uporabo ustreznih računalniških programov. Metoda pomeni učinkovito alternativo klasičnemu načinu razvoja izdelkov s konstruiranjem po približnih metodah, ki vključuje izdelavo in obsežno preskušanje prototipov. Z uporabo nove metode smo doslej razvili več vrst tesnil, visokotlačnih pakerjev in obročev za žičnične naprave, katerih razvoj bi brez uporabe tega pristopa potekal bistveno dlje in zlasti z višjimi stroški.

9

Sistemi kakovosti in razvoj poslovnih procesov

Kljub trenutni gospodarski stagnaciji živimo v dinamičnem poslovnem okolju, v obdobju hitrega razvoja, nenehnih sprememb in globalnega preseganja ponudbe nad povpraševanjem. Nenehno izboljševanje na vseh področjih poslovanja ter nenehno povečevanje zadovoljstva kupcev in zaposlenih sta danes ključnega pomena za obstoj in razvoj podjetja. Izkušnje potrjujejo, da le nenehno izboljševanje kakovosti na vseh področjih omogoča dolgoročno stabilen tržni položaj. Kakovost je eno od najbolj pomembnih meril za razlikovanje podjetij in pogosto razlog za izstop iz konkurenčnega boja.

Danes kupci vedo, da imajo možnost dobiti najboljše od najboljšega. Na trgih se dnevno pojavljajo novi izdelki. Zaradi tega trg zahteva in pričakuje od podjetij in zaposlenih izpolnjevanje visokih standardov. Praksa je pokazala, da zgolj kakovost izdelkov dolgoročno ne zagotavlja poslovne uspešnosti, čeprav je zanjo nujen pogoj, zato je sistem vodenja kakovosti celotnega poslovanja v naši družbi osnovni del poslovne strategije.

Strateški cilji, ki smo si jih zastavili za družbo Savatech na področju kakovosti v letu 2009, so bili:

- uvajanje novih in vzdrževanje že uvedenih standardov (sistemi kakovosti), ki urejajo poslovne procese in so usmerjeni k rezultatom skladno z načeli poslovne odličnosti (SIST EN ISO 9001, SIST ISO/TS 16949, SIST EN ISO 17025, AQAP 2131 Certificate of Conformity, CE oznaka za izdelke,...)

- zmanjševanje stroškov slabe kakovosti glede na dosežene rezultate v preteklem obdobju (stroški, ki so direktno merljivi: dosežena kakovost, celokupni odpadki, reklamacije, popravila, odstranjevanje odpadka – odvoz na deponijo in stroški vzdrževanja sistema)
- merjenje stabilnosti procesov po postopkih, ki so predvideni z metodo 6 sigma (6 sigma kot metodologija, 6 sigma kot sistem upravljanja ali filozofija)
- uvajanje modela odličnosti v poslovne procese dejavnosti Gumarstva v Poslovni skupini Sava

Uspešno uresničevanje naštetih strateških ciljev pomembno pripomore k povečevanju konkurenčne sposobnosti naših izdelkov in storitev. Večji del naštetih aktivnosti smo v letu 2009 uspešno izvedli.

Uspešno so bile izvedene presoje, tako s strani kupca (second part: področje programa Velo) kot presoje s strani certifikacijske hiše (third part: certifikacija procesov glede zahtev standardov ISO/TS 16949 za področje programa Mešalnica, SIST EN ISO 17025 za področje preizkušanja v centralnem laboratoriju in SIST EN ISO 9001 pri vseh ostalih programih.

V skladu z načrtom so bile izvedene tudi vse presoje dobaviteljev. Poseben poudarek smo namenili dobaviteljem kovinskih delov.

Celotni stroški slabe kakovosti so bili nižji glede na dosežene rezultate v preteklem letu. Stroške slabe kakovosti nam je uspelo znižati predvsem na račun znižanja celotnega odpadka. Kljub doseženim rezultatom za prihodnje predvidevamo izboljšave predvsem na področjih:

- informacijskega sistema – sistematizacija zajema podatkov, opredelitev napak, odgovornosti za nastale napake, prikaz podatkov na različnih mestih v procesu;
- usposabljanja in izobraževanja – večji poudarek kot doslej neposredno zaposlenim v procesu;
- večjega nadzora nad realizacijo izvedenih aktivnosti – dnevni, tedenski, mesečni sestanki z neposredno zaposlenimi v procesu;
- priročnika kakovosti;
- upravljanja s tveganji – doslednost pri uvajanju metode FMEA – opis možnih napak na posameznem mestu procesa, opredelitev možnega vzroka za nastanek napak, opredelitev načina, ki prepreči nastanek napake;
- QFD – benchmarking izdelka z vidika kakovosti.

10. EU projekti

Kompetenčni center EU projekti, ki deluje na nivoju Poslovne skupine Sava, skrbi za pridobivanje evropskih sredstev iz naslova ustreznih projektov za družbe znotraj Poslovne skupine Sava kot tudi za družbo Savatech, d.o.o. Temeljna področja, kjer pridobivamo sredstva, so: varstvo okolja, ekologija, razvoj novih izdelkov in tehnologij, energetika, družbena odgovornost, delo z zaposlenimi in investicije.

Projekti v izvajanju in zaključeni projekti v okviru podjetja Savatech

Program Leonardo da Vinci

V sklopu programa Leonardo da Vinci je potekal pilotni projekt **Rubber Knowledge** – inovativen projekt razvoja izobraževalnih vsebin in programa usposabljanja trenerjev v gumarstvu. Projekt smo uspešno zaključili in pridobili nacionalno priznanje Jabolko kakovosti na področju pilotskih projektov.

Projekt **Prenos inovacij – e-Rubber validation** predstavlja nadaljevanje projekta Rubber knowledge. V projektu bomo v okviru partnerskega konzorcija vzpostavili sistem vrednotenja neformalno pridobljenega znanja. To pomeni, da bomo sodelavcem, ki že imajo v svoji delovni praksi veliko izkušenj, ponudili možnost vrednotenja neformalno pridobljenega znanja in tudi nadgradnje ter dodatnega, ciljno usmerjenega usposabljanja. Projekt bo trajal dve leti.

V sklopu programa Leonardo da Vinci – projekti mobilnosti, izvajamo **projekt izmenjave kadrov**, kjer usposabljam sodelavce za pridobitev znanj, potrebnih za izdelavo inovativnih in strateško pomembnih učnih vsebin s strokovnih področij, za potrebe izvajanja vseživljenjskega izobraževanja in širjenja znanj v lokalno delovno okolje. Rezultati se že kažejo v tehnoloških in organizacijskih spremembah znotraj podjetja, na ta način se krepi tudi proces inoviranja.

Drugi programi

V okviru Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije smo izvajali projekt **Čili in zdravi v Savi**. V tem sklopu smo izvajali usposabljanje sodelavcev iz področja varnega in zdravega dela. Prav tako smo za vse zaposlene izdali brošuro Čili in zdravi v Savi, v kateri so vsebine, povezane z zdravim načinom življenja, zdravo prehrano, gibanjem in varnim delom.

Pod okriljem Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve smo pripravili večji **projekt sodelovanja socialnih partnerjev**, sindikatov, gospodarske zbornice in izobraževalnih institucij, ki bo v primeru odobritve povezal pomembne aktivnosti v našem podjetju. Projekt bo pokrival naslednja prioriteta področja: stres na delovnem mestu, absentizem, aktivnosti za povečanje storilnosti, fluktuacija na delovnem mestu, izgorevanje na delovnem mestu ter usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Skupaj z Univerzo v Ljubljani bomo poiskali rešitve za prijaznejše delovno okolje.

11.

Razvoj
informacijske
podpore

V skladu s strateškimi usmeritvami na področju informacijske tehnologije imajo družbe Poslovne skupine Sava na voljo poenoten, centralno upravljan in povezan informacijski sistem, ki predstavlja dobro osnovo za optimizacijo poslovnih procesov v okviru posameznih dejavnosti. Pri tem stremimo k učinkoviti izrabi informacijskih virov v smislu zmanjševanja raznolikosti računalniških rešitev ter izmenjave najboljših praks in poslovno informacijskih rešitev znotraj poslovne skupine. Zagotavljamo učinkovito porabo sredstev v smislu zmanjševanja števila dobaviteljev, doseganja sinergij in uveljavljanja prednosti ekonomije obsega.

V letu 2009, ki ga je zaznamovala globalna gospodarska recesija, smo se še bolj odločno in intenzivno usmerili v iskanje in realizacijo notranjih rezerv. Na področju informatike se je to odrazilo v intenzivnem iskanju in izvedbi optimalnejših postopkov na področju načrtovanja proizvodnje v povezavi s prodajo in ostalimi področji. Prenovili smo postopke in informacijsko podporo na področju načrtovanja v programu Print.

Pripravili smo informacijske rešitve za podporo učinkovitega spremljanja lokalnega transporta v podjetju Savatech. Vsebinsko in tehnično smo prenovili informacijske rešitve MIS-finance, ki sedaj omogočajo spremljanje finančnih kazalnikov, pomembnih za uspešnost delovanja podjetja. Uvedli smo rešitve za spremljanje gibanja denarnih tokov.

Z uvajanjem izboljšane tehnologije delovanja sekundarnih povezav smo izboljšali stabilnost delovanja telekomunikacijskih povezav, kot enega ključnih faktorjev za delovanje celotnega informacijskega sistema. Uvedli smo dokumentne rešitve e-pogodbe za nabavne pogodbe.

Nadaljevali smo z izboljševanjem učinkovitosti delovanja IT v smislu uvajanja dobrih praks in motivacije zaposlenih. V okviru tega sta pomembna ukrepa sistematično izvajanje internih pregledov stanja informatike v podjetju in skrb za korektivne ukrepe.

12.

Naložbene
aktivnosti

V letu 2009 smo v družbi Savatech, d.o.o., v osnovna sredstva investirali 2,6 mio EUR. Po programih Savatecha je razporeditev investicij prikazana v preglednici.

	v 000 EUR
	2.630
Mešalnica	592
Transportni trakovi	106
Profili	148
Print	1.390
Eko	158
Elastomeri	37
Velo	180
Poslovni servisi	19

V nadaljevanju so naštet večje investicije v programe.

V programu Mešalnica je bil v začetku leta izveden remont na mešalniku VIC215. Prav tako je bila izvedena investicija v zaprti sistem hladilne vode za mešalno linijo M48. Ostala investicijska sredstva so bila porabljena za sanacijo posledic požara v Mešalnici.

Glavna investicija v programu Transportni trakovi je bila izvedba zaprtega sistema hladilne vode. Poleg tega so investicije obsegale nakup kalupa za rebrasti trak, nakup rabljenega stroja za previjanje ovojnega blaga ter manjše investicije v optimizacijo delovanja obstoječe opreme. Namen investicije v zaprti sistem hladilne vode je prehod iz uporabe savske rečne vode za hlajenje sistemov na zaprti sistem. Stroški uporabe vode so se s tem močno zmanjšali. Naložba sodi v sklop ciljev za zmanjševanje obremenjevanja okolja.

Pomembni investiciji v programu Profili sta bili: izvedba zaprtega sistema hladilne vode in nakup rezalne naprave za rezanje profilov za linijo Gerlach.

V programu Print smo nadaljevali vlaganja v sklopu projekta regeneracije toluena in postavitve dodatne linije za brušenje ofsetne gume. S tem se je občutno zmanjšala poraba topil in plina, povečale so se tudi zmogljivosti v procesu brušenja ofsetne gume.

V programu EKO so bile v letu 2009 začete aktivnosti v sklopu projekta Širitve proizvodnih kapacitet programa, ki zajema vzpostavitev proizvodne lokacije na Ptuju. Izvedli smo gradbena dela ureditve proizvodne hale. S tem je bila opravljena selitev izdelave PVC izdelkov iz Kranja na Ptuj, kar na obeh lokacijah omogoča širitev proizvodnih zmogljivosti.

V programu Elastomeri, v okviru katerega deluje tudi Razvojni inštitut Savatech, je bil izveden nakup nadgradnje programske opreme za virtualni razvoj MARC.

V programu Velo smo kupili opremo za testiranje plaščev (stroj za merjenje opletanja in stroj za merjenje statične uravnoteženosti plaščev). V sklopu projekta razvoja radialnih plaščev je bil izveden nakup konfekcijskega bobna. Vlagali smo tudi v orodja za izdelavo novih izdelkov.

Za poslovne servise smo opravili nakup programa za 3D modeliranje.

Ostala investicijska sredstva so bila porabljena predvsem za izboljševanje delovnih pogojev in optimizacijo procesov.

Trajnostni razvoj

Svojo ekološko osveščenost postavljamo v ospredje tako v proizvodnih procesih kot razvijanju **inovativnih** rešitev. Energetska varčnost, zmanjševanje emisij, okolju prijaznejša tehnologija. Soustvarjamo toplo in zdravo povezavo z vsemi deležniki v okolju.

Za našo skupno in prijazno prihodnost.

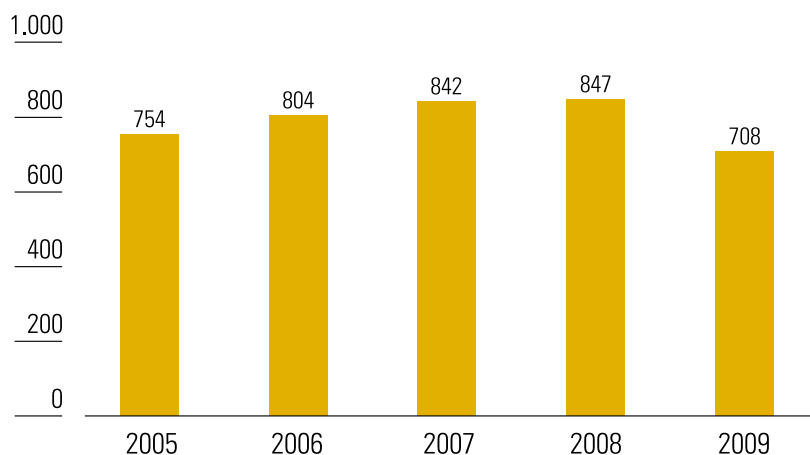
1.

Razvoj zaposlenih

Preteklo gospodarsko zahtevno leto je bilo na kadrovskem področju zaznamovano predvsem z razvojem zaposlenih. Poseben poudarek je bil dan pridobivanju dodatnega znanja in usposobljenosti na tehnično-tehnološkem področju, s poudarkom na gumarskih znanjih.

Z dvigom kompetenc zaposlenih, inovativnostjo in motiviranostjo nam je uspelo obdržati najboljše sodelavce. To pa je bil tudi pogoj, da smo v neugodnem poslovnem okolju ostali stabilno podjetje.

Gibanje števila zaposlenih v družbi Savatech od 2005 do 2009 po stanju 31.12.

Povprečno število zaposlenih v družbi Savatech v letu 2009 je bilo 748 in se je v primerjavi z letom 2008 zmanjšalo za 115 delavcev. V letu 2009 smo zaposlili 9 sodelavcev, družbo je zapustilo 124 sodelavcev, kar predstavlja 16,7-odstotno fluktuacijo. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur je 722.

Povprečna starost zaposlenih v družbi Savatech je v letu 2009 znašala 43,2 leta. Največ, 34 odstotkov, zaposlenih je bilo v starostni skupini od 41 do 50 let, 26 odstotkov je bilo v starostni skupini od 31 do 40 let, 24 odstotkov pa med 51 in 60 let.

V prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje je bilo v letu 2009 vključenih 61 odstotkov delav-

cev. Povprečna bruto plača na zaposlenega je bila 1.350 EUR. Indeks rasti plač v primerjavi z letom poprej pa je znašal 103,2. Izplačan je bil regres za letni dopust. Izplačane so bile tudi nagrade za polno prisotnost na delu.

Bolniška odsotnost v družbi Savatech se je v letu 2009 nekoliko povečala. Vzroki so zelo kompleksni. Poleg objektivnega zdravstvenega stanja in višje starostne strukture zaposlenih na odsotnost vplivajo številni dejavniki iz domačega in širšega družbenega okolja. V družbi organiziramo preventivne dejavnosti: usmerjene zdravniške preglede, športne aktivnosti, spodbujamo zdravo življenje, zagotavljamo optimalno varstvo pri delu in skrbimo za možnosti razvoja kariere.

Nagrajevanje in napredovanje zaposlenih

Z nagradami vzorni delavec smo nagradili in spodbudili za nadaljnje dobro delo in rezultate 170 delavcev, trije sodelavci pa so prejeli nagrado delavec družbe. V letu 2009 smo podelili tudi nagrado za pogum (izredna nagrada ob gašenju požara), ki jo je prejelo sedem delavcev Savatecha.

Izplačana je bila nagrada za požrtvovalnost (izredna nagrada ob odpravljanju posledic požara), ki jo je prejelo 119 sodelavcev iz Savatecha. V skladu z veljavno zakonodajo je bilo izplačanih 46 nagrad jubilentom.

Napredovanje je tudi v preteklem letu potekalo selektivno. Napredovalo je 143 sodelavcev, ki so bili razporejeni na zahtevnejša delovna opravila.

Izobraževanje

V letu 2009 je bil dan velik poudarek poglobljanju in širitvi znanj s področja gumarstva. Vzpostavili smo stike s tujimi strokovnjaki na področju gumarske tehnologije. Izobraževanja so obsegala področja kompondiranja (sestavljanja in mešanja zmesi), konstrukcije novih orodij za izdelavo profilov in s tem povezanega ekstrudiranja (iztiskavanje) ter benchmarking v gumarski predelovalni industriji. V letu 2010 bomo to sodelovanje pogloblili in ga nadgradili z znanjem novih strokovnjakov s področja gumarske tehnologije.

Uspešno smo zaključili pilotni projekt Rubber Knowledge – inovativen projekt razvoja izobraževalnih vsebin in programa usposabljanja trenerjev v gumarstvu. Izobraževanje je sestavljeno iz 15-ih dnevniških modulov, na katerih svoja znanja prenaša 18 strokovnjakov iz podjetja. V spomladanskem terminu je šolanje uspešno zaključilo 20 zaposlenih. Jesenska skupina vključuje 30 zaposlenih, šolanje bo končano konec januarja 2010.

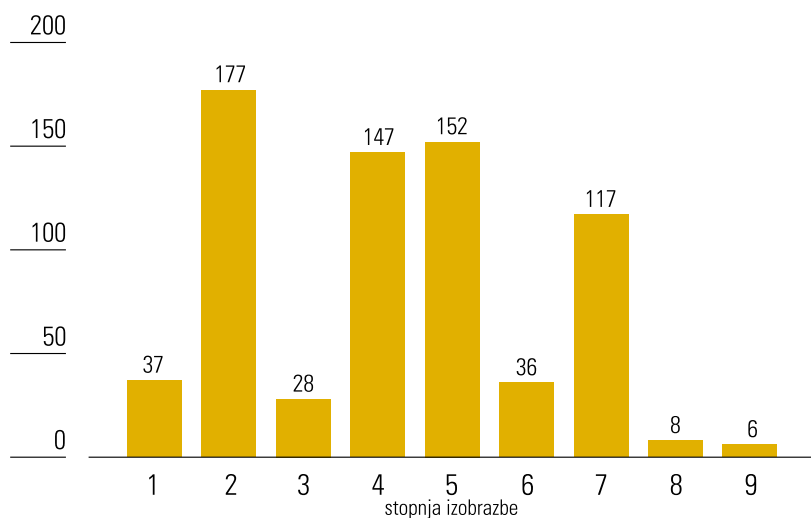
V sodelovanju z razvojnimi oddelki programov in Službo za kakovost in zanesljivost smo za vse programe podjetja Savatech pripravili knjižico »Vzroki in ukrepi za odpravo napak«. V začetku leta 2010 bomo izvajali delavnice, na katerih bomo zaposlene v proizvodnji seznanili z najpogostejšimi napakami, ki se pojavljajo pri njihovem delu. Knjižica, ki jo bo vsak prejel, jim bo v pomoč pri delu.

V letu 2009 je imelo sklenjeno pogodbo za študij ob delu 41 sodelavcev, 5 jih je v tem letu študij uspešno zaključilo, z enim sodelavcem smo pogodbo sporazumno prekinili, sklenili smo tudi 5 novih pogodb. Opravili smo 71 ur izobraževanja na zaposlenega in v to vložili 88.650 EUR. Študenti in dijaki so v letu 2009 opravili 3.854 ur praktičnega usposabljanja v Savatechu.

V letu 2010 bomo nekaterim našim strokovnjakom omogočili pridobivanje znanja na področju kompondiranja in tekstilij na izobraževalnih ustanovah v tujini.

Izobrazbena struktura Savatech, d.o.o., na povprečno število zaposlenih v letu 2009

- 1 - nedokončana osnovna šola
- 2 - osnovna šola
- 3 - poklicna šola - ozek profil
- 4 - poklicna šola - širok profil
- 5 - srednja šola
- 6 - višja šola
- 7 - visoka šola*
 - a.) visoka strokovna šola
 - b.) univerzitetni študij
- 8 - magisterij/specializacija
- 9 - doktorat

V letu 2009 je bilo v družbi Savatech zaposlenih 30 odstotkov sodelavcev z osnovnošolsko izobrazbo ali manj, kar je povezano s proizvodno naravo podjetja. 25 odstotkov je imelo poklicno izobrazbo, 22 odstotkov srednješolsko, 17 odstotkov sodelavcev višjo in visoko izobrazbo, 2 odstotka pa magisterij in doktorat.

Komuniciranje z zaposlenimi

Posebno pozornost namenjamo komuniciranju z zaposlenimi. Gradimo in negujemo odprte in na zaupanju temelječe odnose z zaposlenimi. Skrb za obveščanje in komunikacijo je predvsem zaveza vodij in delavskih predstavnikov.

Pomemben vir informacij so tedenske informacijske table, Informator z aktualnimi novicami in bilten Savček. Že več kot eno leto imamo tudi intranet – Savanet, ki je odličen vir informacij, sredstvo internega komuniciranja in orodje, ki zaposlenim pomaga pri delovnih procesih, izmenjavi internih informacij in omogoča elektronsko sodelovanje. Je tista točka komunikacije, ki dopolnjuje in nadgrajuje pretok informacij, omogoča podporo poslovnim procesom ter izboljšuje medoddelčno poslovanje.

V letu 2009 so v družbi potekali zbori delavcev, na katerih so bile sodelavcem predstavljene strateške usmeritve, poslovni rezultati, kadrovska poročila in nekatere druge pomembne informacije.

Družini prijazno podjetje

Projekt družini prijazno podjetje, ki je namenjen lažjemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja, teče že tretje leto. Sodelavci Poslovne skupine Sava ga že dobro poznajo in v velikem številu koristijo ugodnosti in aktivnosti, ki so vezane na sprejete ukrepe: dodatni dan dopusta za starše prvošolcev, rekreacija za zaposlene in njihove ožje družinske člane, dan odprtih vrat za zaposlene in njihove družinske člane ter upokojene sodelavce, ugodnejše koriščenje turističnih zmogljivosti Poslovne skupine Sava in ugodnejši nakupi izdelkov naših dobaviteljev.

Kot imetniki certifikata Družini prijazno podjetje moramo vsako leto pridobiti oceno o opravljenih aktivnostih v okviru projekta, ki jo na podlagi presoje podeli pooblaščen institucija. V letu 2009 je potekala že druga presoja, ki smo jo, tako kot v letu 2008, uspešno opravili.

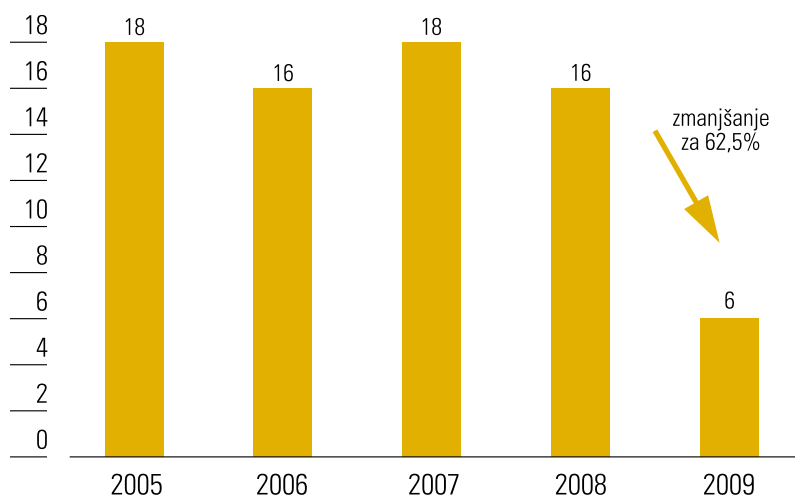
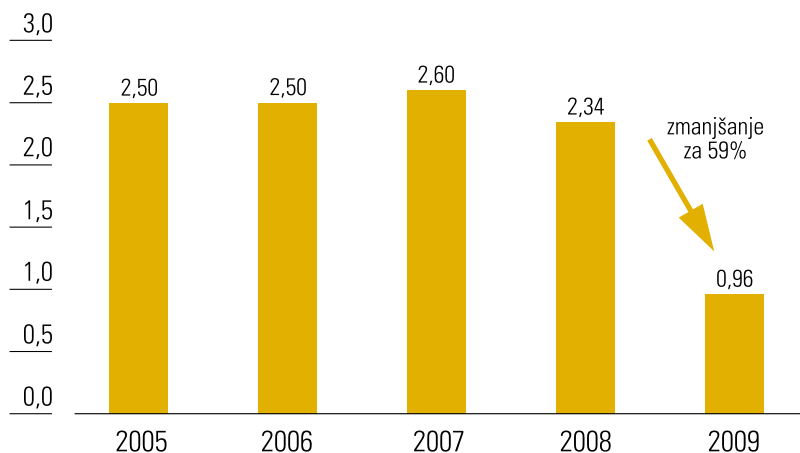
2.

Skrb za varnost in zdravje zaposlenih pri delu

Varnost in zdravje pri delu

Skrb za varnost in zdravje zaposlenih pri delu v družbi Savatech zahteva preventivno, načrtno in odgovorno delo. To dokazuje na prostovoljni odločitvi uveden in certificiran sistemski pristop vodenja poklicnega zdravja in varnosti pri delu na podlagi mednarodnega standarda OHSAS 18001 (Occupational health and safety management systems). Zagotovitev varnega in zdravega delovnega mesta je prvi pogoj za uspešnost posameznika in družbe, to je namreč ena pomembnejših vrednot v družbi.

Varnost in zdravje zaposlenih pri delu pomeni veliko več kot samo zmanjševanje stroškov dela. Večajo se namreč: urejenost, zadovoljstvo pri delu, storilnost, občutek socialne varnosti, odgovornosti in pripadnosti zaposlenih podjetju, njegovim ciljem in razvoju ter splošna kakovost dela. Pogostost nezgod, poškodb pri delu in zdravstvenih okvar ter njihova resnost so količinsko merilo za primerjanje in ocenjevanje urejenosti ter kakovosti dela v podjetju. Delovne nezgode s poškodbami pri delu zmanjšujemo s sistemskim preventivnim delovanjem in sistematičnim odkrivanjem nevarnih pojavov.

Število delovnih nezgod s poškodbami pri delu v obdobju 2005 do 2009**Pogostost delovnih nezgod s poškodbami pri delu na 200.000 opravljenih ur v obdobju 2005 do 2009**

Veliko pozornost namenjamo rednemu izobraževanju, ozaveščanju in predvidevanju. Naša politika varnosti in zdravja pri delu temelji na preventivnih pristopih, ki vključujejo vse zaposlene z namenom razvoja resnično dobre kulture preprečevanja tveganj. Osnovni namen izobraževanja in obveščanja je

nenehno posredovanje novih informacij iz področja varnosti in zdravja pri delu. Zavzetost zaposlenih za lastno varnost in skrb za delovno in življenjsko okolje si prizadevamo vzbuditi tudi s posebnimi preventivnimi akcijami Marec – mesec varnosti in Oktober – mesec varstva pred požarom.

3

Razvoj
družbene
skupnosti**Sponzorska in donatorska podpora
družbeni skupnosti**

Odgovornost do družbene skupnosti, v kateri delujemo in v kateri bivajo naši zaposleni, gradimo in izražamo v družbi Savatech med drugim tudi s sponzorstvi in donatorstvi. Temeljne usmeritve pri tem nam narekuje naša naravnost na tesno sodelovanje z okoljem in družbeno skupnostjo.

Že vseskozi se zavedamo pomena zdravega načina življenja za uspešnost posameznika in s tem tudi podjetja. Zato že vsa leta del podpore družbeni skupnosti namenjamo športni aktivnosti. V letu 2009 smo ponovno še posebej podprli športno udejstvovanje zaposlenih in s tem tudi nekatera športna društva.

Glede na razvojno naravnost podjetja smo del sredstev namenili za raziskovalno dejavnost zunanje institucije. Del sredstev, namenjenih za komunikacijo z družbenim okoljem, v katerem živimo in delamo, smo tudi v letu 2009 namenili v humanitarne namene.

**Prijazni do naravnega
in delovnega okolja**

Odgovorno ravnanje z okoljem, skrb za varnost in zdravje pri delu ter požarno varstvo so nepogrešljivi elementi delovanja posamezne družbe. Dosledno izvajanje sprejete Politike varnosti in zdravja pri delu ter varstva okolja zahteva predanost in osebno odgovornost vseh zaposlenih. Doseganje ciljev na področju varstva okolja, varnosti in zdravja pri delu uvrščamo med prednostne naloge družbe. Kazalniki doseganja zastavljenih ciljev so odraz uspešnosti delovanja družbe in posamezne organizacijske enote. Naše delovanje temelji na

načelih trajnostnega razvoja: zadovoljiti trenutne potrebe, ne da bi pri tem ogrožali zadovoljevanje potreb prihodnjih generacij. Naši razvojni cilji so usmerjeni na uravnoteženje ekonomskih, ekoloških in socialnih procesov.

Varovanje naravnega okolja

V družbi Savatech, d.o.o., si prizadevamo za nenehno zmanjševanje vplivov na okolje in svoje delovanje redno prilagajamo zahtevam okoljske zakonodaje.

Naši prednostni cilji pri tem so:

- gospodarno ravnanje z energijo, surovinami in naravnimi viri
- ločeno zbiranje in recikliranje odpadkov in s tem zmanjšanje količine deponiranih odpadkov
- zmanjševanje specifične količine gumenih odpadkov
- preprečevanje onesnaženja okolja
- zamenjava nevarnih snovi z manj nevarnimi
- izobraževanje sodelavcev

Prizadevamo si, da okoljsko odgovornost spoštujemo tudi naši dobavitelji in kupci.

Skladnost delovanja z okoljsko zakonodajo je bila v februarju 2009 potrjena tudi s prejetim **okoljevarstvenim dovoljenjem**, ki ga je izdala Agencija RS za okolje na podlagi 68. člena Zakona o varstvu okolja. V postopku je bilo ugotovljeno, da Savatech, d.o.o., zagotavlja ukrepe za preprečevanje onesnaževanja okolja, preprečevanje nastajanja odpadkov in njihovo odstranjevanje skladno s predpisi, učinkovito rabo energije, preprečevanje nesreč in omejevanje njihovih posledic.

Okoljski kazalci

Nenehno zmanjševanje vplivov naših dejavnosti na okolje dosegamo in izkazujemo z rednim spremljanjem okoljskih kazalcev ter uvajanjem ukrepov za zmanjšanje vplivov na okolje.

Doseganje naših ciljev in usmeritev spremljamo mesečno z naslednjimi okoljskimi kazalniki: poraba energije, poraba pitne in rečne vode, onesnaževanje voda in zraka, zasedanja prostora zaradi deponiranja odpadkov, specifična količina gumenih odpadkov, raba nevarnih snovi in hrup.

Odgovorno ravnanje

Program odgovornega ravnanja (POR), v katerega je že od leta 2002 vključena tudi družba Savatech, je slovensko ime za mednarodno prostovoljno pobudo kemijske industrije 'Responsible care'. Pobudo, katere predstavnik je ICCA (International Council of Chemical Associations), je povzela kemijska industrija po vsem svetu. Program odgovornega ravnanja je zaveza svetovne kemijske industrije za stalno izboljševanje zdravja in varnosti zaposlenih, manjše obremenjevanja okolja in odprtosti poročanja.

Dosežki spoštljivega in odgovornega ravnanja z okoljem

V Savatechu redno spremljamo stopnjo onesnaženosti odpadne vode na iztokih iz posameznih enot. Stalno zmanjševanje vplivov na okolje zaradi odpadnih voda dosegamo z vračanjem vode v procese, z zaprtimi hladilnimi sistemi ter učinkovitim delovanjem internih čistilnih naprav. Izvajamo redne preglede (monitoringe) odpadnih voda. V družbi Savatech se je količina odpadne vode v letu 2009 zmanjšala predvsem na račun zapiranja odprtega pretočnega sistema rečne vode.

Rečno vodo črpamo iz reke Save. Porabljena količina rečne vode nima posebnega vpliva na vodotok reke Save. Z namestitvijo lokalnih samostojnih hladilnih enot in hladilnih stolpov se je poraba rečne vode znatno zmanjšala tudi v letu 2009.

Tudi v letu 2009 smo nadaljevali s projektom zmanjševanja porabe pitne vode. Sistematično smo odkrivali puščanja pitne vode v omrežju in

sproti odpravljali napake. Redno smo spremljali porabo pitne vode in skrbeli za njeno gospodarno rabo. Pri tem smo dosegli znatno zmanjšanje specifične porabe pitne vode na proizvedeno količino izdelkov in na število zaposlenih.

V Savatechu skrbimo za redno spremljanje izpuštov emisij snovi v zrak v skladu z zakonodajnimi zahtevami. Zadnje meritve emisij v zrak na vseh izpuštih so bile opravljene v novembru in decembru 2009. O rezultatih meritev poročamo Agenciji RS za okolje.

Že več let imamo uvedeno ločeno zbiranje odpadkov po vrsti in lastnosti odpadkov. Skrbimo za varno in strokovno odstranitev odpadkov. Odpadke, ki jih pred odvozom iz podjetja stehamo, prepuščamo pooblaščenim organizacijam za ravnanje z odpadki. Nenevarni industrijski odpadki se deponirajo, v reciklažo prepuščamo les, kovine, papir in plastiko, v sežig oziroma predelavo pa prepuščamo nevarne odpadke in embalažo nevarnih odpadkov.

Gumene odpadke oddajamo v sežig. Z uvedbo novega sistema ločenega zbiranja odpadkov v delovnih in pomožnih prostorih ter z osveščanjem vseh zaposlenih, tako v proizvodnji kot v pisarnah, smo v letu 2009 dosegli precejšnje zmanjšanje količine in specifične količine deponiranih komunalnih odpadkov.

Skrbimo za redno spremljanje emisij hrupa v skladu z zakonodajnimi zahtevami na tri leta. Zadnje meritve hrupa celotne lokacije so bile izvedene marca 2008 in so pokazale, da hrup ni bil prekoračen. V letu 2009 pa so bili na območju programa Print postavljeni: nov hladilni stolp, adsorpcija, vročeoljni sistem in odpraševalna naprava. Zato smo opravili interne meritve, ki so pokazale prekoračene mejne vrednosti hrupa. Začeli smo izvajanje tehničnih ukrepov za njihovo ponovno zmanjšanje.

V letu 2009 smo glede na leto 2008 z učinkovitim ravnanjem z energijo v družbi Savatech, d.o.o., dosegli zmanjšanje specifične porabe električne energije, zemeljskega plina in komprimiranega zraka.

Srečanje s sosedi

13. tradicionalnega srečanja s sosedi industrijskega kompleksa Sava se je v decembru 2009 udeležilo 36 krajanov Labor in Medetove ulice. Srečanje so pripravile družbe Savatech, Sava Tires in Veyance Technologies Europe. Osrednja tema srečanja je bila tudi tokrat predstavitev okoljskih kazalcev družb. Krajanom smo predstavili tudi razvoj novih izdelkov v družbi Savatech. Ob koncu so udeleženci postavili predstavnikom družb nekaj vprašanj in podali svoje pobude s področja varovanja okolja.

Varstvo pred požarom in pripravljenost ter odziv na izredne dogodke

Izvajajo se redna usposabljanja in preverjanja usposobljenosti intervencijskih ekip za posredovanje v izrednih dogodkih, kar je poleg preventivnih aktivnosti pomemben dejavnik pri zmanjševanju tveganj zaradi izrednih dogodkov. Usposobljenost intervencijskih ekip, ki je doživela preizkus v septembrskem požaru v mešalnici zmesi, se je izkazala kot zelo dobra. S ciljem hitrega, strokovnega in učinkovitega ukrepanja so bile v mesecu oktobru in novembru 2009 organizirana praktična usposabljanja za ravnanje z ročnimi gasilniki ter ukrepanje v primeru začetnih požarov.

Računovodsko poročilo

Inovativni izdelki in raznolikost programov nas ohranja trdne tudi v najtežjih dneh.

Izdelujemo na stari celini.

Smo vodilni v izbranih tržnih nišah in ohranili smo kupce v 90 državah na vseh celinah.

Z gumenotehničnimi izdelki smo zaznamovali svet.

Prisotni. Pomembni.
Posebni.

www.bonardisrl.it

ERIENCE

srl.it

srl.it

GE METALDEC
al decorating blanket

ADVANTAGE PLUS
sheetfed blanket

1. Računovodski izkazi

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2009

v 000 EUR

	31. 12. 2009	31. 12. 2008
SREDSTVA		
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	15.808	18.298
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2	2
1. Dolgoročne premoženjske pravice	2	2
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	15.518	17.779
1. Zemljišča in zgradbe	0	0
2. Proizvajalne naprave in stroji	14.403	14.701
3. Druge naprave in oprema	545	665
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	570	2.413
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	422	1.984
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	148	429
III. NALOŽBENE NEPREMIČNINE	0	0
IV. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	9	11
2. Dolgoročna posojila	9	11
a) Dolgoročna posojila družbam v skupini	0	0
b) Dolgoročna posojila drugim	9	11
c) Dolgoročno nevplačani vpoklicani kapital	0	0
V. DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE	0	0
VI. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	279	506
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	38.737	32.185
I. SREDSTVA (SKUPINE ZA ODTUJITEV) ZA PRODAJO	0	0
II. ZALOGE	8.969	12.687
1. Material	3.806	4.631
2. Nedokončana proizvodnja	1.709	2.151
3. Proizvodi in trgovsko blago	3.454	5.905
III. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	10.879	4
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0
2. Kratkoročna posojila	10.879	4
a) Kratkoročna posojila družbam v skupini	10.877	1
b) Kratkoročna posojila drugim	2	3
IV. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	16.340	18.857
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	3.857	5.735
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	9.538	11.449
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2.945	1.673
V. DENARNA SREDSTVA	2.549	637
1. Denarna sredstva v blagajni in na računih	2.549	637
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	67	42
SREDSTVA SKUPAJ	54.612	50.525

v 000 EUR

	31. 12. 2009	31. 12. 2008
OBVEZNOSTI		
A: KAPITAL	30.980	29.596
I. VPOKLICANI KAPITAL	27.267	27.267
1. Osnovni kapital	27.267	27.267
II. KAPITALSKE REZERVE	0	0
III. REZERVE IZ DOBIČKA	185	116
1. Zakonske rezerve	185	116
IV. PRESEŽEK IZ PREVREDNOTENJA	0	0
V. PRENESENI ČISTI POSLOVNI IZID	2.213	1.922
VI. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	1.315	291
B: REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	1.570	2.891
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	1.546	1.662
2. Druge rezervacije	0	1.200
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	24	29
C: DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	80
I. DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	0	80
1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0	0
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	0	80
II. DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	0	0
III. ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK	0	0
Č: KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	21.063	17.908
I. OBVEZNOSTI, VKLJUČENE V SKUPINE ZA ODTUJITEV	0	0
II. KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	11.780	8.456
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0	0
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	11.780	8.263
3. Kratkoročne obveznosti na podlagi obveznic	0	0
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	0	193
III. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	9.283	9.452
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	524	936
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	6.766	6.714
3. Kratkoročne menične obveznosti	0	0
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	84	99
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.909	1.703
D: KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	999	50
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	54.612	50.525

Izkaz poslovnega izida za obdobje januar-december 2009

v 000 EUR

	JAN-DEC 2009	JAN-DEC 2008
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	73.186	96.202
a) Prihodki, doseženi na domačem trgu	18.089	26.258
Do podjetij v skupini	2.052	2.584
Do pridruženih podjetij	0	0
Do drugih	16.037	23.674
b) Prihodki, doseženi na tujem trgu	55.097	69.944
Do podjetij v skupini	13.179	19.603
Do pridruženih podjetij	0	0
Do drugih	41.918	50.341
2. SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKOČANE PROIZVODNJE	-2.354	1.122
3. USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	0	0
4. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	1.353	338
5. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	-51.469	-73.040
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	-38.474	-59.289
b) Stroški storitev	-12.995	-13.751
6. STROŠKI DELA	-17.063	-19.147
a) Stroški plač	-12.357	-13.620
b) Stroški socialnih zavarovanj	-2.253	-2.552
- Stroški socialnih zavarovanj	-899	-1.023
- Stroški pokojninskih zavarovanj	-1.354	-1.529
c) Drugi stroški dela	-2.453	-2.975
7. ODPISI VREDNOSTI	-5.104	-3.524
a) Amortizacija	-3.385	-3.479
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	-1.203	-8
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	-516	-37
8. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	-306	-402
9. DOBIČEK IZ POSLOVANJA	-1.757	1.549
10. FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV	0	0
11. FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL	309	39
a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	226	13
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	83	26
12. FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV	396	350
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	159	152
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	237	198
13. FINANČNI ODHODKI IZ OSLABITVE IN ODPISOV FINANČNIH NALOŽB	0	0
14. FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI	-567	-1.052
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	-567	-1.052
15. FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI	-386	-517
a) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	-105	-313
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	-3	-4
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	-278	-200
16. DRUGI PRIHODKI	3.735	10
17. DRUGI ODHODKI	-24	-37
18. DAVEK IZ DOBIČKA	-95	0
19. ODLOŽENI DAVKI	-227	-36
20. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.384	306

Izračun bilančnega dobička je na strani 58 tega poročila.

Izkaz denarnih tokov za obdobje januar-december 2009

v 000 EUR

	JAN-DEC 2009	JAN-DEC 2008
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid	1.384	306
Poslovni izid pred obdavčitvijo	1.706	342
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-322	-36
b) Prilagoditve za	4.842	4.492
Amortizacijo (+)	3.385	3.479
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja	-4	-8
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja	1.203	8
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev	-309	-39
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti	567	1.052
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	5.877	-3.326
Začetne manj končne poslovne terjatve	2.517	845
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-25	1
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	227	36
Začetne manj končne zaloge	3.718	-1.226
Končni manj začetni poslovni dolgovi	-188	-3.023
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	-372	41
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	0	0
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b+c)	12.103	1.472
B. Denarni tokovi pri naložbenju		
a) Prejemki pri naložbenju	26.539	37.403
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	-14	39
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	26	8
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	26.527	37.356
b) Izdatki pri naložbenju	-39.749	-39.780
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-2.349	-3.646
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-37.400	-36.134
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)	-13.210	-2.377
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju	20.106	19.613
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	20.106	19.613
b) Izdatki pri financiranju	-17.087	-19.243
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-548	-326
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	-193	-513
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	-16.346	-18.404
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)	3.019	370
Č. Končno stanje denarnih sredstev		
a) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)	1.912	-535
b) Začetno stanje denarnih sredstev	637	1.172

Izkaz gibanja kapitala za obdobje od 31. 12. 2008 do 31. 12. 2009

v 000 EUR

	Vpoklicani kapital	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
	I	III	V	VI	
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	
	I/1	III/1	V/1	VI/1	
A. STANJE 31. 12. 2008	27.267	116	1.922	291	29.596
B. Premiki v kapital	0	0	0	1.384	1.384
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta	0	0	0	1.384	1.384
C. Premiki v kapitalu	0	69	291	-360	0
f) Druge prerazporeditve sestavin kapitala	0	69	291	-360	0
Č. Premiki iz kapitala	0	0	0	0	0
D. STANJE 31.12. 2009	27.267	185	2.213	1.315	30.980

Izkaz gibanja kapitala za obdobje od 31. 12. 2007 do 31. 12. 2008

v 000 EUR

	Vpoklicani kapital	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
	I	III	V	VI	
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	
	I/1	III/1	V/1	VI/1	
A. Stanje 31. 12. 2007	25.070	101	0	1.922	27.093
B. Premiki v kapital	2.197	0	0	306	2.503
d) Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta	0	0	0	306	306
f) Druga povečanja sestavin kapitala	2.197	0	0	0	2.197
C. Premiki v kapitalu	0	15	1.922	-1.937	0
f) Druge prerazporeditve sestavin kapitala	0	15	1.922	-1.937	0
Č. Premiki iz kapitala	0	0	0	0	0
D. STANJE 31. 12. 2008	27.267	116	1.922	291	29.596

Izračun bilančnega dobička

v 000 EUR

	JAN-DEC 2009	JAN-DEC 2008
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.384	306
Preneseni dobiček / prenesena izguba na dan 01. 01.	2.213	1.922
Zmanjšanje zaradi izplačila dividend / deležev	0	0
Zmanjšanje / sprostitev kapitalskih rezerv	0	0
Zmanjšanje (sprostitve) rezerv iz dobička	0	0
Povečanje (dodatno oblikovanje) rezerv iz dobička	-69	-15
Druge spremembe	0	0
Bilančni dobiček / bilančna izguba	3.528	2.213

2 . Pojasnila k računovodskim izkazom

2.1. Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov

2.1.1. Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi so pripravljani v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi 2006, ki jih je izdal Slovenski inštitut za revizijo.

Uprava je potrdila računovodske izkaze 12. 2. 2010.

2.1.2. Funkcijska valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, ki so od 1. 1. 2007 funkcijska valuta družbe. Vse računovodske informacije v tem poročilu, ki so predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo manjše razlike.

2.1.3. Spremembe računovodskih usmeritev

Sprememba računovodske usmeritve v povezavi z vštevanjem obresti v nabavno vrednost neopredmetenih sredstev in v vrednost opredmetenih sredstev do njihovega aktiviranja. V letu 2009 učinkov iz tega naslova ni bilo.

Drugih sprememb računovodskih usmeritev v letu 2009 ni bilo.

2.1.4. Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po referenčnem tečaju ECB na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, ki so izmerjene po izvorni vrednosti v tuji valuti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

2.2. Pomembnejše računovodske usmeritve

2.2.1. Neopredmetena sredstva

Družba za vrednotenje neopredmetenih sredstev uporablja model nabavne vrednosti.

Neopredmetena sredstva imajo opredeljeno dobo koristnosti. Izkazana so po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

V nabavno vrednost se vštevajo tudi uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter obresti od posojil za pridobitev neopredmetenega sredstva do njegove usposobitve za uporabo.

2.2.2.

Opredmetena osnovna sredstva

Za vrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev družba uporablja model nabavne vrednosti. Opredmetena osnovna sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Opredmeteno osnovno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve ter ocena stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve.

Nabavno vrednost povečujejo tudi obresti od posojil za pridobitev opredmetenega osnovnega sredstva do njegove usposobitve za uporabo.

Deli opredmetenih osnovnih sredstev, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna opredmetena osnovna sredstva.

Donacije in državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se ne odštevajo od njihove nabavne vrednosti, temveč se zanje oblikujejo rezervacije, ki se porabljajo sorazmerno z obračunano amortizacijo za tako pridobljena opredmetena osnovna sredstva.

2.2.3.

Poznejši stroški, povezani z opredmetenimi osnovnimi sredstvi

Stroški, ki pozneje nastajajo v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če se prihodnje koristi pri njem povečujejo v primerjavi s prvotno ocenjenimi.

Popravila ali vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Pripoznajo se kot odhodki, kadar se pojavijo.

2.2.4.

Amortizacija

Neodpisana vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, neopredmetenega sredstva se zmanjšuje z amortiziranjem.

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti sredstev. Zemljišča se ne amortizirajo. Opredmetena osnovna sredstva nimajo ocenjene preostale vrednosti.

Neopredmetena sredstva, opredmetena osnovna sredstva se začnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko so na voljo za uporabo.

Amortizacijske stopnje temeljijo na dobi koristnosti sredstev in znašajo:

	Tekoče leto	Preteklo leto
Neopredmetena sredstva	10,0	10,0
Proizvodna oprema	od 5,0 do 33,3	od 5,0 do 33,3
Ostala oprema	od 10,0 do 50,0	od 10,0 do 50,0

2.2.5.

Oslabitev neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin

Družba enkrat letno preveri preostalo knjigovodsko vrednost neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev, z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Denar ustvarjajoča enota je najmanjša skupina sred-

stev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi na sredstva enote (skupine enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vred-

nost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

2.2.6. Finančne naložbe

Finančne naložbe se v bilanci stanja izkazujejo kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Dolgoročne finančne naložbe so tiste, ki jih imamo v posesti v obdobju, daljšem od leta dni, in ne v posesti za trgovanje.

Dana posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki je enaka plačanemu znesku denarja. Dana posojila so izkazana po odplačni vrednosti.

2.2.7. Zaloge

Količinsko enoto zaloge materiala in trgovskega blaga ob začetnem pripoznanju ovrednotimo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo: nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Količinsko enoto izdelka oziroma nedokončane proizvodnje ob začetnem pripoznanju ovrednotimo po proizvajalnih stroških. V nabavno vrednost količinske enote nedokončane proizvodnje in izdelkov se ne všttevajo obresti od dobljenih posojil, s katerimi se financirajo takšne zaloge.

Za vrednotenje porabe družba uporablja metodo tehtanih povprečnih cen.

Neposredni stroški proizvodnje vključujejo stroške izdelavnega materiala (zmnožek povprečnih tehtanih cen surovin in količin v veljavni sestavnici) in splošne spremenljive in stalne stroške proizvodnje (zmnožek načrtovanih cen dejavnosti in količin v veljavnem delovnem načrtu). Splošni spremenljivi in stalni stroški proizvodnje so načrtovani stroški na proizvodnih stroškovnih mestih. Mednje vključujemo stroške pomožnega materiala, energije, proizvodnih storitev, rezervnih delov, stroške vzdrževanja, stroške delovne sile, stroške amortizacije in najemnino prostora. Stroški proizvodne režije se v kalkulaciji polizdelka in izdelka izračunajo kot pribitek na spremenljive splošne stroške proizvodnje. Pribitek je izračunani načrtovani odstotek.

Če knjigovodska vrednost, vključno s tisto po zadnjih dejanskih nabavnih cenah oziroma stroškovnih

cenah, presega njihovo čisto iztržljivo vrednost, jo je treba odpisati do čiste iztržljive vrednosti. Čista iztržljiva vrednost se ugotavlja enkrat letno.

2.2.8. Terjatve

Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko pozneje povečajo, ali pa, ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnavo, tudi zmanjšajo za vse zneske, utemeljene s pogodbo.

Dani predujmi se v bilanci stanja izkazujejo v zvezi s stvarmi, na katere se nanašajo.

Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, se štejejo kot dvomljive; če se je zaradi njih začel sodni postopek pa kot sporne terjatve.

Popravki vrednosti terjatev se v družbi oblikujejo na naslednji način:

- 100-odstotni popravek za vse tožene terjatve in terjatve, prijavljene v stečajnem postopku in v postopku prisilne poravnave;
- 100-odstotni popravek za terjatve, ki so po najboljši strokovni presoji posloводства utemeljeno dvomljive in je utemeljeno dvomljiv tudi izid morebitne tožbe zaradi nesolventnosti kupca.

2.2.9. Denarna sredstva

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in na transakcijskih računih. Družba na računih nima odobrenega limita.

2.2.10. Kapital

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, rezerve iz dobička, preneseni čisti poslovni izid iz prejšnjih let in čisti poslovni izid poslovnega leta.

2.2.11. Dolgoročne rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveznosti, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske ko-

risti. Višina rezervacije se določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po stopnji pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, s kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Aktuarski izračun je bil na dan 31. 12. 2009 narejen ob naslednjih predpostavkah: odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so upoštevane v skladu z določili v kolektivnih in individualnih pogodbah, predvidena je 3,5-odstotna letna rast plač ter zneskov odpravnin in jubilejnih nagrad, upoštevana je fluktuacija zaposlenih, izbrana diskontna obrestna mera pa znaša 5,4 % letno in predstavlja donos 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evro območju.

Državne podpore se pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki, ko so prejete in ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznavajo strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

2.2.12. Dolgovi

Dolgovi so finančni in poslovni, kratkoročni in dolgoročni.

Vsi dolgovi se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga.

Dolgoročni dolgovi se povečujejo za pripisane obresti ali zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom. Knjigovodska vrednost

dolgoročnih dolgov je enaka njihovi izvorni vrednosti, zmanjšani za odplačila glavnice in prenose med kratkoročne dolgove, dokler ne nastane potreba po prevrednotenju dolgoročnih dolgov.

Knjigovodska vrednost kratkoročnih dolgov je enaka njihovi izvorni vrednosti, popravljeni za njihova povečanja ali zmanjšanja, skladno s sporazumi z upniki, dokler ne nastane potreba po njihovem prevrednotenju.

Kratkoročne in dolgoročne obveznosti vseh vrst se v začetku izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da upniki zahtevajo njihovo poplačilo. Obveznosti se pozneje povečujejo s pripisanimi donosi (obresti, druga nadomestila), za katere obstaja sporazum z upnikom. Obveznosti se zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave v dogovoru z upnikom.

Pri merjenju dolgoročnih dolgov družba upošteva usmeritev, da se dogovorjena obrestna mera ne razlikuje bistveno od efektivne obrestne mere, če razlika ni večja od ene odstotne točke.

2.2.13. Kratkoročne časovne razmejitve

Kratkoročne časovne razmejitve so terjatve in druga sredstva ter obveznosti, ki se bodo po predvidenih pojavih v letu dni, in katerih nastanek je verjeten, velikost pa zanesljivo ocenjena; terjatve in obveznosti se nanašajo na znane ali še neznanne pravne oziroma fizične osebe, do katerih bodo tedaj nastale prave terjatve in dolgovi, s sredstvi pa so mišljeni izdelki ali storitve, ki jih bodo bremenile.

Aktivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno nezaračunane prihodke in kratkoročno odložene stroške. Pasivne kratkoročne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno vračunane stroške.

2.2.14. Pripoznavanje prihodkov

Prihodki se pripoznajo, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem vrednosti sredstva ali z zmanjšanjem dolga, in je povečanje mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki se pripoznajo, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku.

Poslovni prihodki

Prihodki iz prodaje izdelkov in blaga se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov in ko družba preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih izdelkih.

Prihodki na podlagi dobljenih subvencij ali dotacij se merijo po zneskih, odobrenih v ta namen.

Prevrednotovalni poslovni prihodki nastanejo ob odtujitvi neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev kot presežki njihove prodajne vrednosti nad njihovo knjigovodsko vrednostjo in odpravi predhodno slabljenih obratnih sredstev.

Finančni prihodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb in pozitivne tečajne razlike. Prihodki iz obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere.

Drugi prihodki

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke. Pojavljajo se v dejansko nastalih zneskih.

2.2.15.

Pripoznavanje odhodkov

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko je porabljen material oziroma opravljena storitev, in sicer v obdobju, na katerega se nanašajo.

Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, neopredmetenimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve.

Finančni odhodki

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za posojila in negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo neopredmetenim in opredmetenim sredstvom v gradnji oziroma v pripravi.

Drugi odhodki

Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke, ki se izkazujejo v dejansko nastalih zneskih.

2.2.16.

Davek od dobička

Davek od dobička poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu, in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto z uporabo davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, katero bo po pričakovanjih potrebno plačati ob odpravi časovnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na voljo prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

2.2.17.**Poročanje po odsekih**

Družba nima opredeljenih ne področnih ne območnih odsekov.

2.2.18.**Kriteriji pomembnosti razkritja**

Družba navaja računovodske usmeritve najmanj za tista sredstva in obveznosti do virov sredstev, katerih vrednost presega 10 odstotkov vrednosti sredstev oziroma virov sredstev na dan bilance stanja. Družba razkriva posamezno sredstvo oziroma dolg najmanj takrat, kadar le-ta presega 10 odstotkov bilančne vsote. Nižje zneske družba razkriva, kadar oceni, da so pomembni za prikaz poštene slike poslovanja.

2.2.19.**Sestavitev izkaza denarnih tokov**

Revidirani izkaz denarnih tokov je sestavljen v skladu s SRS 26 – različico II. Pripravljen je z upoštevanjem podatkov iz izkaza poslovnega izida za obdobje januar-december 2009 (za preteklo obdobje 2008), podatkov iz bilance stanja na dan 31. 12. 2009 in 31. 12. 2008 (za preteklo obdobje 31. 12. 2008 in 31. 12. 2007) ter drugih potrebnih podatkov.

2.3.**Obvladovanje finančnih tveganj**

V nadaljevanju pojasnjujemo, kako je družba izpostavljena različnim vrstam finančnih tveganj ter kakšne ima cilje, politike in procese za merjenje in obvladovanje te izpostavljenosti.

2.3.1.**Kreditno tveganje**

Kreditno tveganje je tveganje, da stranka, vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne bo izpolnila obveznosti in bo družbi povzročila finančno izgubo. Kreditno tveganje je neposredno povezano s komercialnim tveganjem in predstavlja nevarnost, da bodo terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev poplačane s časovnim zamikom ali pa sploh ne. V ta namen posebno pozornost posvečamo

spremljanju plačilne sposobnosti kupcev. Pri zmanjševanju izpostavljenosti temu tveganju si pomagamo z bonitetnim sistemom ocene kupcev, s sprotnim izvajanjem kompenzacij in z nadzorom slabih plačnikov. Terjatve do kupcev izven poslovne skupine Sava so deloma zavarovane pri SID – Prvi kreditni zavarovalnici, d.d., v Ljubljani.

2.3.2.**Plačilnosposobnostno tveganje**

Plačilno sposobnostno tveganje je tveganje, da bo podjetje naletelo na težave pri zbiranju finančnih sredstev za izpolnitev finančnih obveznosti. V Poslovni skupini Sava je vzpostavljena enotna finančna politika in centralizirano upravljanje s finančnimi sredstvi. Dnevno izravnava denarne tokove (cash pooling) znotraj Poslovne skupine Sava. Občasni primanjkljaji sredstev pa se pokrivajo tudi zunaj sistema. Plačilno sposobnostno tveganje v Savatech, d.o.o., zaradi vplivov finančne in gospodarske krize narašča.

2.3.3.**Obrestno tveganje**

Obrestno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi spremembe tržnih obrestnih mer. Na ravni Poslovne skupine Sava je opredeljen enoten nastop vseh družb pri bankah in enotna obrestna politika znotraj skupine. V okviru skupine se uporabljajo obrestne zamenjave po ponudbah bank. Družba ne uporablja izvedenih finančnih instrumentov. Obrestno tveganje posredno zmanjšujemo s stalnim izboljševanjem upravljanja z obratnimi sredstvi in s tem z zniževanjem zadolženosti.

2.3.4.**Valutno tveganje**

Valutno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnih instrumentov nihala zaradi spremembe tečajev tujih valut. Družba je zaradi svoje geografsko razvejane poslovne aktivnosti izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev, predvsem valutnih parov EUR/USD, EUR/GBP in EUR/PLN. V letu 2009 smo imeli največjo neto dolgo pozicijo v ameriških dolarjih. Izpostavljenost do ameriškega dolarja zmanjšujemo predvsem z notranjimi metodami varovanja, torej z uravnavanjem prodaje in nabave.

2.4. Pojasnila posameznih postavk računovodskih izkazov

2.4.1.

Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

Preglednica gibanja neopredmetenih sredstev

v 000 EUR

NABAVNA VREDNOST	Premoženjske pravice	
	Naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine in druge pravice	
Stanje 31. 12. 2008		9
Stanje 31. 12. 2009		9
POPRAVEK VREDNOSTI		
Stanje 31. 12. 2008		-7
Stanje 31. 12. 2009		-7
NEODPISANA VREDNOST		
Stanje 31. 12. 2008		2
Stanje 31. 12. 2009		2

2.4.2.

Opredmetena osnovna sredstva

Preglednica gibanja opredmetenih sredstev

v 000 EUR

NABAVNA VREDNOST	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	SKUPAJ
Stanje 31. 12. 2008	27.048	1.945	1.984	429	31.406
Nabava, povečanja	2.128	81	421	0	2.630
Povečanje avansov	0	0	0	619	619
Zmanjšanje avansa	0	0	0	-900	-900
Aktiviranja	1.983	0	-1.983	0	0
Prenosi	-11	11	0	0	0
Zmanjšanje	-165	-11	0	0	-176
Odpisi	-177	-9	0	0	-186
Slabitev	-1.772	0	0	0	-1.772
Stanje 31. 12. 2009	29.034	2.017	422	148	31.621
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 31. 12. 2008	-12.347	-1.280	0	0	-13.627
Prenosi	2	-2	0	0	0
Zmanjšanje	150	4	0	0	154
Odpisi	159	8	0	0	167
Slabitev	588	0	0	0	588
Amortizacija	-3.183	-202	0	0	-3.385
Stanje 31. 12. 2009	-14.631	-1.472	0	0	-16.103
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 31. 12. 2008	14.701	665	1.984	429	17.779
Stanje 31. 12. 2009	14.403	545	422	148	15.518

2.4.3. Dolgoročne finančne naložbe

Preglednica gibanja dolgoročnih finančnih naložb

v 000 EUR

	Dolgoročna	
	Dolgoročna posojila drugim	Skupaj DFN
KOSMATA VREDNOST		
Stanje 31. 12. 2008	11	11
Prenosi	-2	-2
Stanje 31. 12. 2009	9	9
POPRAVEK VREDNOSTI		
Stanje 31. 12. 2008	0	0
Stanje 31. 12. 2009	0	0
ČISTA VREDNOST		
Stanje 31. 12. 2008	11	11
Stanje 31. 12. 2009	9	9

2.4.4. Odložene terjatve za davek

Preglednica gibanja odloženih terjatev za davek

v 000 EUR

	2009	2008
Stanje 1. 1.	506	542
Zmanjšanje terjatev za rezervacije za odpravnine	-38	-27
Druge spremembe	-189	-9
Stanje 31. 12.	279	506

2.4.5. Zaloge

Zaloge po vrstah so razvidne v bilanci stanja. Postavka B/II/3 proizvodi in trgovsko blago je razčlenjena na:

- gotove izdelke 3.063 tisoč EUR
- trgovsko blago 391 tisoč EUR

Ob koncu leta je družba primerjala knjigovodsko vrednost s čisto iztržljivo vrednostjo zalog. Iz tega naslova je odpravila slabitev v višini 29 tisoč EUR. Na račun nekurantnih zalog je družba opravila slabitev zalog v višini 369 tisoč EUR.

2.4.6. Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe predstavlja kratkoročna posojila, dana družbi Sava, d.d., v višini

6.877 tisoč EUR po 1,25 do 6 odstotni obrestni meri, ter družbi Terme Ptuj višini 4.000 tisoč EUR po 6-odstotni obrestni meri. Preostali del vrednosti predstavlja prenos dolgoročnega posojila, ki zapade v letu 2010.

2.4.7. Kratkoročne poslovne terjatve

Družba ima terjatve zavarovane pri Slovenski izvozni družbi v višini 59,2 odstotka od skupnih prihodkov od prodaje. Nezavarovane so terjatve do Poslovne skupine Sava na območju Slovenije in terjatve do podjetij, s katerimi se izvajajo med-sebojne kompenzacije.

Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev po zapadlosti

v 000 EUR

	31. 12. 2009		
	SKUPAJ	Dospelo	Nedospelo
IV) Kratkoročne poslovne terjatve	16.340	1.982	14.358
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	3.857	349	3.508
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	9.538	1.633	7.905
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2.945	0	2.945

Gibanje popravka vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

v 000 EUR

	2009	2008
Stanje 1. 1.	25	83
Povečanje popravka vrednosti (+)	126	36
Zmanjšanje popravka vrednosti (-)	-38	-94
Stanje 31. 12.	113	25

2.4.8. Kapital

Kapital se je povečal za zakonske rezerve v višini 69 tisoč EUR in za tekoči dobiček v višini

1.315 tisoč EUR. Zakonske rezerve skupaj znašajo 185 tisoč EUR.

2.4.9. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev

Preglednica gibanja rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev

v 000 EUR

	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	Druge rezervacije	Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	Skupaj
Stanje 1. 1.	1.662	1.200	29	2.891
Novo oblikovane rezervacije	0	0	0	0
Odprava rezervacij	-45	-1.200	0	-1.245
Črpanje rezervacij	-71	0	-5	-76
Stanje 31. 12.	1.546	0	24	1.570

Odprava rezervacij v višini 1.200 tisoč EUR se nanaša na tožbo. V decembru je bil namreč podpisani dogovor pri Okrožnem sodišču v Kranju o umiku tožbe. Prav tako je družba na podlagi poročila pooblaščenega aktuarja odpravila za 45 tisoč EUR rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade.

2.4.10. Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne finančne obveznosti predstavlja posojilo v višini 11.780 tisoč EUR, dobljeno od domačih bank. Obrestna mera znaša od 5 do 6 odstotkov. Posojilo je zavarovano z menicami. Kratkoročne poslovne obveznosti predstavljajo predvsem obveznosti do dobaviteljev. Od vseh obveznosti do dobaviteljev izven poslovne skupine je 5,08 odstotka že dospelih v plačilo.

2.4.11. **Kratkoročne pasivne časovne razmejitve**

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve predstavljajo vnaprej vračunani stroški neizkoriščenih dopustov zaposlencev za leto 2009 v višini 308 tisoč EUR, vkalkulirani stroški na račun požara v Mešalnici, ki bodo realizirani v letu 2010 v višini 670 tisoč EUR, ter ostali vkalkulirani stroški v višini 21 tisoč EUR. Večina vračunanih stroškov je posledica požara v Mešalnici.

2.4.12. **Ocenjevanje poštenih vrednosti**

Dana in prejeta posojila

Poštena vrednost je ocenjena kot diskontirana vrednost pričakovanih denarnih tokov iz glavnice in obresti. Pri tem je efektivna obrestna mera enaka pogodbeni obrestni meri, ki je spremenljiva.

Kratkoročne terjatve in obveznosti

Za terjatve in obveznosti z rokom dospelosti, krajšim od enega leta, predpostavljamo, da njihova nominalna vrednost izraža pošteno vrednost.

Poštene vrednosti finančnih instrumentov

v 000 EUR

	31. 12. 2009		31. 12. 2008	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Vrednostni papirji, na razpolago za prodajo	0	0	0	0
Dolgoročne terjatve	0	0	0	0
Kratkoročne terjatve	16.340	16.340	18.857	18.857
Dana posojila	10.879	10.879	4	4
Denar in denarni ustrezniki	2.549	2.549	637	637
Dolgoročna posojila	0	0	80	80
Kratkoročna posojila	11.780	11.780	8.456	8.456
Kratkoročne poslovne obveznosti	9.283	9.283	9.452	9.384

2.4.13. **Čisti prihodki od prodaje**

Preglednica čistih prihodkov od prodaje

v 000 EUR

	JAN-DEC 2009	JAN-DEC 2008
Čisti prihodki od prodaje izdelkov	69.589	89.316
Čisti prihodki od prodaje storitev	1.476	2.305
Čisti prihodki od najemnin	0	0
Čisti prihodki od prodaje trgovskega blaga	2.121	4.581
Skupaj čisti prihodki od prodaje	73.186	96.202

2.4.14. **Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)**

Drugi poslovni prihodki predstavljajo odpravo rezervacij zaradi dogovora o umiku tožbe v višini 1.200 tisoč EUR, odpravo rezervacij po aktuarskem

izračunu v višini 45 tisoč EUR, porabo rezervacij na račun osnovnih sredstev v višini 5 tisoč EUR.

Ostali del drugih poslovnih prihodkov predstavljajo prihodki od subvencij v višini 87 tisoč EUR, prihodki od prodaje osnovnih sredstev v višini 4 tisoč EUR, prihodki od odprave popravka terjatev v višini 4 tisoč EUR ter drugi prihodki v višini 8 tisoč EUR.

2.4.15.

Stroški po funkcionalnih skupinah**Preglednica stroškov po funkcionalnih skupinah**

v 000 EUR

	2009	2008
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	64.988	84.742
Stroški prodajanja	6.668	5.800
Stroški splošnih dejavnosti	4.640	4.449
SKUPAJ	76.296	94.991

2.4.16.

Stroški blaga, materiala in storitev**Preglednica stroškov blaga, materiala in storitev po vrstah stroškov**

v 000 EUR

	2009	2008
Nabavna vrednost prodanega blaga	4.438	8.677
Stroški materiala	34.037	50.613
Stroški transportnih storitev	2.287	3.032
Stroški storitev vzdrževanja	2.592	1.672
Stroški najemnin	3.002	3.110
Nadomestila stroškov delavcev	399	466
Stroški plačilnega prometa, bančnih storitev in zavarovalnih premij	392	412
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	523	741
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	354	691
Stroški drugih storitev	3.445	3.626
SKUPAJ	51.469	73.040

2.4.17.

Stroški dela

Stroški dela so se v primerjavi z lanskim letom v povprečju zmanjšali za 10,9 odstotka. Družba med stroški dela izkazuje obračunane premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v višini 245 tisoč EUR, rezervacije za dodatna izplačila v skladu z individualnimi pogodbami v bruto znesku 287 tisoč EUR in rezervacije za neizkoriščene dopuste v višini 308 tisoč EUR.

2.4.18.

Odpisi vrednosti

Stroški odpisov vrednosti v višini 5.104 tisoč EUR predstavljajo stroške amortizacije v višini 3.385 tisoč EUR, slabitve opredmetenih osnovnih sredstev v višini 1.184 tisoč EUR, slabitve zalog v

višini 389 tisoč EUR, slabitve terjatev v višini 127 tisoč EUR ter odhodke pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev v višini 19 tisoč EUR. Pretežni del slabitev je posledica požara v Mešalnici.

2.4.19.

Drugi poslovni odhodki

Drugi poslovni odhodki v višini 306 tisoč EUR predstavljajo stroške prispevka za mestno zemljišče in okoljske dajatve.

2.4.20.

Finančni prihodki iz danih posojil

Finančni prihodki iz posojil v višini 309 tisoč EUR predstavljajo zaračunane obresti od posojil v višini 227 tisoč EUR, obresti od avista sredstev pri bankah v višini 23 tisoč EUR ter tečajne razlike

od odplačila deviznega posojila v višini 59 tisoč EUR.

2.4.21. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev

Finančni prihodki iz poslovnih terjatev v višini 396 tisoč EUR predstavljajo tečajne razlike do kupcev.

2.4.22. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti

Finančni odhodki iz finančnih obveznosti v višini 567 tisoč EUR predstavljajo odhodke za obresti od prejetih posojil.

2.4.25. Davek od dohodka pravnih oseb

v 000 EUR

PRIMERJAVA MED DEJANSKO IN IZRAČUNANO DAVČNO STOPNJO	2009		2008	
	Stopnja	Znesek	Stopnja	Znesek
Dobiček pred davki		1.706		342
Davek od dobička z uporabo uradne stopnje	21%	358	22%	75
Vpliv davčnih stopenj v drugih državah		0		0
Zneski, ki negativno vplivajo na davčno osnovo		525		543
- znesek iz naslova povečanja prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov		0		0
- znesek iz naslova zmanjšanja odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov		525		543
- znesek odhodkov za katere je bil odtegnjen davek		0		0
- morebitno ostali zneski, ki vplivajo na povečanje davčne osnove		0		0
Učinek povečane davčne stopnje na posebne dobičke		0		0
Zneski, ki pozitivno vplivajo na davčno osnovo		1.020		82
- znesek iz naslova zmanjšanja prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov		904		37
- znesek iz naslova povečanja odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov		116		45
- morebitni ostali zneski, ki vplivajo na zmanjšanje osnove (npr. Znesek dohodkov za katere je že bil odtegnjen davek)		0		0
Sprememba davčne osnove pri prehodu na nov način računovodenja pri spremembah računovodskih usmeritev		0		0
Davčne olajšave				
- uporabljene, ki vplivajo na zmanjšanje davčne obveznosti		759		803
- preostale za koriščenje v naslednjih letih		0		0
Davčna izguba				
- uporabljena, ki vpliva na zmanjšanje davčne obveznosti		0		0
- nastala v tekočem letu - preostala za koriščenje v naslednjih letih		0		0
Prilagoditev za pretekla leta		0		0
ODMERJENI DAVEK TEKOČEGA LETA	5,6%	95	0,0%	0
Povečanje/zmanjšanje odloženega davka		227		36
DAVEK V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	18,9%	322	10,5%	36

2.4.23. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti

Finančne odhodke iz poslovnih obveznosti v višini 386 tisoč EUR predstavljajo tečajne razlike terjatev in dolgov.

2.4.24. Drugi prihodki in drugi odhodki

Drugi prihodki predstavljajo prejete odškodnine od zavarovalnice, drugi odhodki pa odhodke za plačane kazni in odškodnine.

V letu 2009 je družba dosegla poslovni izid pred davki v višini 1.706 tisoč EUR. Izračunana davčna obveznost znaša 95 tisoč EUR. Efektivna davčna

stopnja brez upoštevanja odloženih davkov znaša 5,6 odstotka. Efektivna davčna stopnja z upoštevanjem odloženih davkov pa znaša 18,9 odstotka.

2.4.26.

Preglednica terjatev in obveznosti za odložene davke

	v 000 EUR		
	Terjatve	Obveznosti	Neto
Neopredmetena dolgoročna sredstva	0	0	0
Opredmetena osnovna sredstva	0	0	0
Finančne naložbe	0	0	0
Zaloge	0	0	0
Poslovne terjatve	0	0	0
Rezervacije	279	0	-279
Sprememba v povezavi s spremenjeno davčno stopnjo	0	0	0
Drugo	0	0	0
SKUPAJ	279	0	-279

2.5.

Druga razkritja

2.5.1.

Možne obveznosti

	v 000 EUR				
	31. 12. 2009 v tisoč EUR	Struktura 2009	31. 12. 2008 v tisoč EUR	Struktura 2008	INDEKS 2009/2008
Dana jamstva	393	100,0%	958	100,0%	41
Možne obveznosti po tožbah	0	0,0%	0	0,0%	0
Ostalo	0	0,0%	0	0,0%	0
SKUPAJ	393	100,0%	958	100,0%	41

Družba ima potencialne obveznosti iz naslova danih carinskih garancij, garancij za dobro izvedbo

poslov ter dolgoročnih plačilnih garancij. Vse je zavarovano z menicami.

2.5.2.

Vpliv dogodkov po dnevu bilance stanja na računovodske izkaze

Po dnevu bilance stanja ni bilo pomembnih dogodkov, ki bi vplivali na stanje sredstev in obveznosti, ki so izkazani v računovodskih izkazih za leto

2009, ali na predpostavko o časovni neomejenosti delovanja družbe.

2.5.3.

Preračun kapitala s pomočjo cen življenjskih potrebščin**Čisti poslovni izid po preračunu kapitala s pomočjo EUR in ŽP za obdobje januar – december 2009**

v 000 EUR

	Znesek kapitala	% rasti	Izračunan učinek	Zmanjšan poslovni izid
KAPITAL.....preračun za ŽP*	29.596	1,80%	533	851

2.5.4.

Povezane stranke**ODNOSI MED DRUŽBAMI V POSLOVNI SKUPINI SAVA**

Poslovni odnosi med Savatech, d.o.o., in obvladujočo družbo Sava, d.d., se nanašajo na:

- opravljene storitve finančno računovodske službe, nabavne službe, logistike, telefonske centrale, Plant inženiringa, vzdrževanja in projektov, storitve sveta delavcev, stroškov energije in stroške telefonije glede na porabo;
- finančno poslovanje v zvezi z upravljanjem danih in prejetih posojil.

Poslovni odnosi med Savatech, d.o.o., in njenimi sestorskimi družbami pa se nanašajo na:

- prodajo surovin in izdelkov, storitve finančno računovodske službe, nabave, logistike, kadrovske službe, Plant inženiringa, sindikata in sveta delavcev.

Posli med povezanimi strankami se opravljajo po enakih pogojih, kakršni veljajo v običajnem preišljenem poslovanju.

ODNOSI S FIZIČNIMI OSEBAMI**Podatki o skupinah oseb**

Skupni bruto prejemki članov posloводства so v letu 2009 znašali 257 tisoč evrov. Navedeni znesek je sestavljen iz bruto prejemkov od plač, regresa in drugih prejemkov.

Znesek vključuje tudi enomesečno plačo in odpravnino bivšega člana posloводства.

Bruto prejemki zaposlenih po individualnih pogodbah o zaposlitvi so v letu 2009 znašali 1.999 tisoč evrov. Prejemki so sestavljeni iz bruto prejemkov od plač, prejemkov regresa in drugih prejemkov.

Terjatve iz naslova danih posojil do drugih zaposlenih po individualnih pogodbah znašajo 9 tisoč evrov. Obrestna mera za posojilo znaša TOM +3 odstotke, zapadlost zadnjega obroka pa je v letu 2014.

2.5.5.

Razkritje poslov z izbranim revizorjem

Strošek revizije računovodskih izkazov družbe za leto 2009 po pogodbi s KPMG Slovenija, d.o.o., znaša 18 tisoč EUR.

2.6. Izjava posloводства

Posloводство potrjuje računovodske izkaze družbe Savatech, d.o.o., za leto 2009, končano na dan 31. decembra 2009.

Posloводство potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2009.

Posloводство je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega

s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Posloводство je seznanjeno z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Savatech, d.o.o., za leto 2009 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe Savatech, d.o.o., za leto 2009. Z njim se strinja in to potrjuje s svojim podpisom.

Datum: 12. 2. 2010

Direktorica
Vesna Čadež

Direktor
Igor Hafnar

2.7. Revizorjevo poročilo

Poročilo neodvisnega revizorja

Družbenikom družbe Savatech, d.o.o. Kranj

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Savatech, d.o.o., Kranj, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe Savatech, d.o.o., Kranj na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida, gibanja kapitala in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarstvu družbah (ZGD - 1) potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

Marija Kancilija-Kozjek, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor
partner

Ljubljana, 5. marec 2010

KPMG Slovenija, d.o.o.

Osebe za stike

SAVATECH POSLOVODSTVO

Igor Hafnar, direktor
Tel.: (04) 206 58 56, faks: (04) 206 64 60
E-naslov: igor.hafnar@sava.si

Vesna Čadež, direktorica
Tel.: (04) 206 51 79, faks: (04) 206 64 60
E-naslov: vesna.cadez@sava.si

Delavska direktorica
Mira Rjavec
Tel.: (04) 206 53 77, faks: (04) 206 64 60
E-naslov: mira.rjavec@sava.si

PROGRAMI

Program Mešalnica – Zmesi

Janez Konc
Tel.: (04) 206 55 44, faks: (04) 206 64 31
E-naslov: janez.konc@sava.si

Program Elastomeri

Primož Kurent
Tel.: (04) 206 63 82, faks: (04) 206 64 36
E-naslov: primoz.kurent@sava.si

Program Transportni trakovi

Tomaž Perčič
Tel.: (04) 206 64 71, faks: (04) 206 64 11
E-naslov: tomaz.percic@sava.si

Program Profili

Miran Kadoič
Tel.: (04) 206 55 96, faks: (04) 206 54 75
E-naslov: miran.kadoic@sava.si

Program Ofsetna guma (Print)

Voja Jevtić
Tel.: (04) 206 62 16, faks: (04) 206 64 00
E-naslov: voja.jevtic@sava.si

Program Izdelki za zaščito okolja in reševanje (Eko)

Samo Janc
Tel.: (04) 206 63 85, faks: (04) 206 63 90
E-naslov: samo.janc@sava.si

Program Velo

Ksenija Bitenc
Tel.: (04) 206 58 81, faks: (04) 206 64 24
E-naslov: ksenija.bitenc@sava.si

POSLOVNI SERVISI

Finančno računovodski sektor

Vesna Čadež
Tel.: (04) 206 51 79, faks: (04) 206 64 60
E-naslov: vesna.cadez@sava.si

Sektor za kakovost in zanesljivost

Peter Krelj
Tel.: (04) 206 61 25, faks: (04) 206 64 36
E-naslov: peter.krelj@sava.si

Plant inženiring (PI)

Matej Roblek
Tel.: (04) 206 61 59, faks: (04) 206 64 06
E-naslov: matej.roblek@sava.si

Nabava in logistika

Marko Rozman
Tel.: (04) 206 58 54, faks: (04) 206 64 22
E-naslov: marko.rozman@sava.si

Kadri

Mira Rjavec
Tel.: (04) 206 53 77, faks: (04) 206 64 60
E-naslov: mira.rjavec@sava.si

Predstavništvo Savatech, d.o.o., Moskva

Branimir Andjelić

Tel.: +7 495 775 38 46, faks: +7 495 981 63 03

E-naslov: branimir.andjelic@savatech.ru

ZUNANJETRGOVINSKA MREŽA**Sava Trade, Vertriebsgesellschaft m.b.H., München**

Zlatko Smrdel, tel.: +49 89 544 14 30, faks: +49 89 532 89 51

E-naslov: zlatko.smrdel@sava-trade.de

Sava Trade, s.r.o., Praha

Milan Vik

Tel.: +420 22 494 19 66, faks: +420 22 494 25 59

E-naslov: milan.vik@savatrade.cz

Sava Trade, Sp.z.o.o., Warszawa

Jaka Slavinec

Tel.: +48 22 721 01 86, faks: +48 22 721 13 62

E-naslov: jaka.slavinec@savatrade.com.pl

Savatech Trade, Ltd., London

Boštjan Podjed

Tel.: +44 1883 621 106, faks: +44 1883 621 107

E-naslov: bostjan.podjed@savatech.co.uk

Sava Trade, Inc., Port Orange

Tony Šimunac

Tel.: +1 386 760 07 06, faks: +1 386 760 87 54

E-naslov: savatrade@bellsouth.net

Savatech, d.o.o.

Letno poročilo 2009

Založnik

Savatech, d.o.o.

Uredništvo

Savatech, d.o.o., Atina Miklavčič

Lektoriranje

Alojz Boc

Oblikovanje

Conforma, d.o.o.

Foto

Peter Marinšek,
arhiv podjetja

Tisk

Tisk Žnidarič, d.o.o.

Maj 2010

Savatech, d.o.o.
Družba za proizvodnjo in trženje
gumenotehničnih izdelkov in pnevmatik